У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArclay 7-4125 УНСоюзу: BArclay 7-8837

РІК LXXVIII. Ч. 109. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 11, 1971 No. 109. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 10-го червня 1971 р.

В АМЕРИЦІ

ДИРЕКТОР БЮРА ІНВЕСТИГАЦІЇ Дж. Едгар Гувер, зізнаючи в Палатній Підкомісії Видатків, виявив, що в минулому році аж 26 разів була змова на його життя. Він сам і головний прокуратор Джан Н. Мітчелл їздять панцерними автами, які постійно стоять в Ню Йорку і в Лос Анджелес. Два такі авта є до диспозиції у Вашингтоні. Гувер має 76 років, він є першим і покищо єдиним директором цієї агенції. Гувер зізнавав в обороні бюджету для ФБІ, який запропонований на найближчий рік у висоті 318.6 мільйона долярів, на 44 мільйони більше, як цього року.

СЕКРЕТАР СКАРБУ В УРЯДІ президента Ніксона Джан Каннеллі не буде в найближчих виборах старатися про якийсь виборний пост. Так твердить його приятель, заступник губернатора в стейті Тексас Бен Барнс. Цією заявою Барнс заперечив поголоски про те, що президент Ніксон в найближчому році схоче кандидувати на президента разом з Джаном Каннеллі, який старався б про становище віце - президента. Спекуляції про кандидатуру Каннеллі тривають від грудня 1970 року, коли Президент найменував його на свого секретар'я скарбу.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ відклала справу схвалення фондів на нову агенцію, що зватиметься Американська Рада для приватної міжнародної комунікації, і яка мала б заступити дотеперішні агенції Радіо Вільна Европа та Радіо Свобода. Досі ці дві радіові станції фінансувала Центральна Розвідча Агенція від початку 1950 року, коли почали були діяти. Голова цієї Комісії сен. Фулбрайт заявив, що є поважна опозиція щодо нової агенції, і що він також є проти неї.

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ НАЙВИЩОГО СУДУ ЗСА Воррен Е. Бурґер і головний прокуратор Джан Н. Мітчелл внесли прохання, щоб їм Уряд звернув по 2,000 долярів, бо по стільки вони витратили зі своїх власних фондів на прийняття інтересантів. Голова Палатної Підкомісії Витрат конґресмен демократ Джан Н. Руні відкинув їхні просьби, кажучи, що на подібні витрати конґресмени витрачають не менше, як Бурґер і Мітчелл, але конґресмени не домагаються звороту з державної скарбниці, хоч їхні платні становлять по 42,500 долярів, а головний суддя дістає 62,500, і головний прокуратор 60,000 долярів.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКИЙ АДМІРАЛ ТОМАС МУРЕР прибув до Мадриду для зустрічі з провідником Еспанії генералісімусом Франціско Франко та його майбутнім заступником, принцем Хуаном Карльосом де Бурбоном. Адмірал Мурер є шефом Об'єднаних Штабів збройних сил ЗСА.

УРЯД ПАКИСТАНУ УНЕВАЖНИВ ГРОШОВІ БАНКНОТИ в 500 і 100 рупій, бо коли в березні ц. р. бенгальці здобули на короткий час владу в Східньому Пакистані, вони цілковито опорожнили банки. В руках бенгальців опинились велетенські суми грошей. Скасувавши банкноти, пакистанський уряд викликав паніку серед населення, яке штурмує банки, здає свої уневажнені гроші й одержує лише квитанції. Одна молода мати сказала, що її чоловік заробив 300 рупій і дістав три банкноти, тепер не дійсні: „За що я куплю молока дитині?" На нові грошові знаки доведеться чекати з місяць.

ЛЕДВЕ ПОМІТНИЙ, НЕЗАГРОЗЛИВИЙ ПОТІК ЛЯВІ спливає з конусу найбільшого в Европі діючого вулкану Етни в Італії, на острові Сицилія. Цього разу активність вулкану була слабою. Науковці передбачають, що Етна не завдасть шкоди ні недалекому селу, ні полям.

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ ПРИБУДЕ З ВІЗИТОЮ ДО ЗСА канцлер Західньої Німеччини Віллі Брандт. Він матиме ділові зустрічі з президентом Ричардом Ніксоном. Припускають, що розмови точитимуться довкола проблеми Берліну, відносин між Східньою і Західньою частинами Европи тощо. Однак, як виходить за повідомленням з Бонну, німецький канцлер особливо наголошуватиме проблему відношення ЗСА до поширеної Европейської Економічної Спільноти, до якої має незабаром прилучитись Англія.

ЦІЄЇ НЕДІЛІ В ІТАЛІЇ ВІДБУДУТЬСЯ ВИБОРИ, що будуть важливим випробуванням для однорічного уряду прем'єра Еміліо Кольомбо. Його партія Християнських Демократів співпрацює в уряді з лівицею, створюючи ліво - центрову коаліцію. Італія має дуже багато проблем, переважно економічно - соціяльного характеру, і самі виборці не надто вірять, що хтось із кандидатів - переможців зможе їх розв'язати. Італія живе тепер під знаком корупції, насильства, бандитських грабунків та чималого безробіття.

Філядельфійська Округа Відділів УНС посвятила прапор

Бетгел, Па. (С.Г.) — Останної неділі 6 червня ц. м. незважаючи на зливний дощ, який падав зрана, а відтак заповіджену погану погоду на пополудні, Філядельфійська округа трикратний першун посвятила власний прапор.

Посвячення прапору в присутності, 250 осіб з різних місцевостей доконали парох української католицької церкви св. Духа в Честері о. Петро Липин і настоятель української православної церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Честері митрофорний протоієрей Омелян Мицик.

Тому, що заповіджений головний промовець на згадане свято Канадійський сенатор Павло Юзик був перешкоджений, то в його заступстві головний предсідник УНС Иосиф Лисогір виголосив промову з тієї нагоди, і потім в імені УНС передав прапор голові округи Степанові Гавришеві. Склавши подяку Екзекутиві за уфундування прапору. Відділовим урядовцям за віддану і жертвенну працю - здобуття 1.725 членів в роках 1967 - 69, голова округи передав прапор прапороносцям - представникам трьох стейтів приналежних до філядельфійської округи. Прапор перебрали інж. Іван Скіра, секретар 153-ого Відділу в Філядельфії, як представник стейту Пенсильвенії, Михайло Мартиненко, секретар 245 відділу в Трентоні - представник стейту Ню Джерзі і Петро Щерба - секретар 173 відділу в Вілмінґтоні, представник стейтуДелавар. Традиційні синьожовті ленти передали прапороносцям студентки Г. Козак і М. Книгницька.

Кумами під час свячення прапору були всі присутні

(Закінчення на стор. 8-ій)

Сенат продовжив на два роки обов'язкову військову службу

Вашингтон. — Сенат більшістю 67-ох до 11-ох голосів продовжив обов'язкову військову службу на 2 роки, схвалюючи одночасно висоту числа рекрутів, яких Департамент Оборони зможе покликувати до війська. В році, що закінчиться 30-го червня 1972, мають покликати до війська 130,000 рекрутів, а в році, що зачнеться 1-го липня 1972 — 140,000. Якщо зайшла б потреба покликати більше число рекрутів, то Президент мусітиме просити про це Конгрес. Палата Репрезентантів схвалила законопроєкт про продовження військової служби давніше і не обмежувала числа покликуваних рекрутів. Тепер при узгіднюванні текстів законопроєктів обидвох Палат спільна Конґресова Конференція вирішить цю справу. Сенат схвалив також додаток до законопроєкту про військову службу, в якому вирішується справу тих членів американських збройних сил, які споживають наркотики. Вони зможуть лікуватися коштом збройних сил із цього шкідливого налогу. В іншому додатку говориться про те, що Президент повинен до 30-ох днів звітувати Конґресові, що його Уряд на спілку з урядами чужих держав, зробив в тому напрямку, щоб „контролювати і ліквідувати продукцію й торгівлю наркотиками". В цьому фінансовому році, що закінчується 30-го червня, ЗСА покликали до служби в збройних силах 152,000 рекрутів. Департамент Оборони передбачає, що в найближчому році, що скінчиться 30 травня 1972, треба буде покликати до війська 90,000 рекрутів. Таким чином схвалена висота числа рекрутів не матиме впливу на пляни Департаменту Оборони, хіба, що вибухла б якась нова війна.

Білий Дім закидає Кліффордові нечесну гру в справі воєнних в'язнів

Вашингтон. — Секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер заявив, що колишній секретар оборони Кларк М. Кліффорд використовує справу американських воєнних в'язнів в комуністичному В'єтнамі для політичних партійних цілей та збуджує фальшиві надії на звільнення в'язнів, що не може статися внаслідок непримирливого становища Північного В'єтнаму. Кліффорд сказав, що він має „причину вірити" в те, що воєнні полонені американці будуть звільнені, якщо ЗСА погодяться на одностороннє відтягнення своїх збройних сил із В'єтнаму. Зіґлер заявляє, що така заява Кліффорда корисна для Ганою, який буде її використовувати, але вона не вірна з дійсністю, бо Ганой складає подібні заяви, але в дійсності на заявах справа кінчається, коли йде справа про звільнення полонених. В дійсності Ганой погодився тільки почати переговори про звільнення в'язнів, коли б ЗСА визначили дату, до якої вони відтягнуть свої збройні сили з південно-східньої Азії. Секретар оборони Вілліям П. Роджерс заявив після повороту з Парижу 9-го червня, що Північний В'єтнам не змінив свого становища в справі полонених. Роджерс казав, що Північний В'єтнам для пропаґандивних цілей час від часу складає заяви про звільнення полонених.

Фабриканти сподіваються збільшити скількість проданих товарів

Вашингтон. — Департамент Торгівлі повідомляє, що фабриканти мають надію в найближчих місяцях збільшити скількість товарів, які можна буде продати. Департамент Торгівлі звітує, що в квітні цього року скількість проданих роздрібних товарів збільшилася на один відсоток в порівнянні з березнем ц. р. і становила 32,004,000 000, та була на 7 відсотків більша від березня 1970 р., коли продано було товарів за 30,536,000,000 дол. Фабриканти передбачають збільшити продаж товарів в найближчій чверті ц. р. на 2 відсотки, а в чверті від липня до вересня збільшення повинно виносити аж 3 відсотки. В цій чверті фабриканти плянують інвестувати у фабрики 600 мільйонів долярів, а в найближчій чверті — 900 мільйонів долярів. Пригадуємо, що в першій чверті ц. р. інвестиції зменшилися на 200 мільйонів.

Чілійська поліція розшукує вбивцю державного діяча

Сантіяго. — Чілійська поліція посилено розшукує 24-річного марксиста на ім'я Рональдо Рівера Кальдерон, якого запідозрено в участі у вбивстві колишнього міністра внутрішніх справ Чіле, провідного діяча опозиційної Християнсько-Демократичної партії Едмунда Жуковіка. Розшукуваний злочинець мав організувати звичайних бандитів і пройдисвітів - криміналістів для „революційної діяльности" марксистського типу. Населення країни обурене черговим політичним вбивством у Чіле, вже другим, відколи президент-марксист д-р Алленде прийшов до влади: в день перебрання влади було вбито генерала чілійської армії. Громадянство Чіле вимагає через своїх представників в уряді та через листи до радіо і преси, щоб уряд повів рішучу кампанію проти всіх крайніх елементів у країні. Колишнього міністра внутрішніх справ Чіле Едмунда Переза Жуковіка злочинці вбили підступно, обстрілявши його авто, а при тім поранивши і його дочку. Поліція розшукує згаданого Кальдерона, почавши від 24 травня, коли був убитий поліцай під час грабункового нападу. Вважають, що пограбування 10 000 долярів, призначених на платню робітникам і службовцям, а тепер вбивство Е. П. Жуковіка — це все діло Кальдерона, одного з провідників марксистського угрупування, що називає само себе „Народним Трудящим Авангардом". Поліція й військо контролюють всі шляхи в столиці Чіле Сантіяго; всіх зобов'язує поліційна година від 1-ої ночі до 6-ої ранку. Один із братів розшукуваного Кальдерона також належав до лівої групи, до так зв. Лівого Революційного Руху, і був заарештований. Але коли прийшов до влади президент-марксист д-р Алленде, його випустили із тюрми.

Едмунд Перез Жуковік

Косиґін атакує Уряд ЗСА за „аґресивну політику" в міжнародних справах

Москва. — Промовляючи під час „виборчого зібрання" до зібраних у Большому Театрі москвичів, совєтський прем'єр Алексєй Косиґін, який, не зважаючи на те, що є головою ради міністрів СССР і членом виконного Політбюра совєтської компартії, кандидує до Верховного Совєту, тобто до „парляменту" РСФСР, заатакував в гострий спосіб уряд през. Ніксона, обвинувачуючи його у проводженні „аґресивної політики" в міжнародних справах і в саботуванні добрих совєтсько-американських взаємин. Промова Косиґіна тривала дві години й була передавана телевізією для всієї країни. Косиґін таврував не тільки „аґресивність" ЗСА, але також засуджував їх за „варварські дії" в Індокитаю, за „нехтування інших народів", „брутальне порушування їх законних прав й інтересів", і зокрема за „підтримування ізраїльської аґресії на Близькому Сході", як також за „опозицію до відпруження в Европі". Торкаючись проблеми редукції збройних сил в Европі, Косиґін повторив заяву Брежнєва, що Совєтський Союз готовий до переговорів у цій справі, якщо держави НАТО „доведуть на практиці, що вони ставляться поважно до проблеми закріплення миру".

Представники Чотирьох Великодержав мали дійти до порозуміння в справі доїзду до Берліну

Бонн. — Згідно з одержаними тут повідомленнями, амбасадори Чотирьох Великодержав — ЗСА, Великої Британії, Франції й СССР — продовжуючи працю над розглядом проблеми Берліну, мали дійти до порозуміння в справі вільного доїзду до Західнього Берліну, Стосується це порозуміння головним чином справи злагіднення совєтської контролі над автовантажною й автовою комунікацією між Західньою Німеччиною і Західнім Берліном. Розмови в цій справі мають закінчитися під час найближчої зустрічі амбасадорів Чотирьох Великодержав, яка відбудеться 25 червня цього року. Після того амбасадори мали б почати розгляд проблем відвідин мешканців Західнього Берліну і Західньої Німеччини у Східньому Берліні і в Східній Німеччині. Такі відвідини були протягом останніх п'ятьох років заборонені совєтською окупаційною владою і режимом Східньої Німеччини. Протеж, у близьких до західніх амбасадорів колах, вважають що до повного порозуміння в справі Берліну ще дуже далеко. Навіть теперішні домовлення можуть бути кожної хвилини зірвані або ж Совєтським Союзом або комуністичним урядом Східньої Німеччини. Совєтський амбасадор настоює особливо ж вперто, щоб у заміну за деякі концесії щодо доїзду, в Західньому Берліні мав право діяти генеральний консулят СССР. Однією із контроверсійних у переговорах проблем залишається й далі справа політичних зв'язків між Західньою Німеччиною і Західнім Берліном. Совєтський амбасадор вимагає, щоб ніяких політичних взаємин між ними не було.

Звільнено з ув'язнення Андрея Синявського із забороною жити в Москві

Москва. — Згідно з інформаціями московських літературних кіл звільнено з ув'язнення совєтського письменника Андрея Синявського, забороняючи йому водночас із цим жити у Москві. А. Синявський був засуджений в 1966 році за „антисовєтські наклепи" і перебув п'ять років у виправно-трудових таборах. Засуджений тоді ж разом із Синявським Юлій Даніель був звільнений з ув'язнення у вересні минулого року і живе в місті Калуга, 120 миль на південь від Москви. Після звільнення з концтабору Синявський живе в одному з передмість Москви, але мусітиме — відповідно до вимоги адміністраційної влади — переїхати в якесь інше місто. І Синявський і Даніель були засуджені совєтським судом за поширювані під псевдонімами Абрам Терц і Ніколай Аржак і приписувані їм критичні у відношенні до совєтського режиму есеї й новелі. Їх засудження викликало було велику хвилю протестів на Заході, протеж усі вимоги судового перегляду їх справи і звільнення їх з ув'язнення були безуспішними.

Арабів перестерігають і Пейпінґ і Москва

Каїро. — Представники червоного Китаю продовжують розповсюджувати в столиці Єгипту й інших більших містах протисовєтську брошуру. У ній перестерігається Єгипет, чи офіційно Об'єднану Арабську Републіку, перед „співпрацею" з СССР, бо Москва, сказано в брошурі, це імперіялістична потуга. Заки брошури, надруковані арабською мовою, в дуже гострому супроти совєтських лідерів тоні, переходять з рук до рук, московська преса опублікувала в свою чергу осторогу арабському світові. Ця осторога стосується будь-якої співпраці між Єгиптом і З'єднаними Стейтами Америки. В газеті „Правда" політичний оглядач Є. Прімаков твердить, що арабському світові може допомогти тільки Москва, а Вашингтон, мовляв, хоче тільки посилити свої впливи в Єгипті за рахунок СССР.

Комуністична Польща добивається економічної допомоги від Москви, щоб запобігти новим голодовим заворушенням

Варшава. — У вівторок 8 червня ц.р. делеґація польського комуністичного уряду, очолювана прем'єром Пйотром Ярошевічом, почала у Москві переговори з керівниками совєтського уряду й партії в справі запляннованих нею економічних реформ у Польщі, зокрема ж польських плянів перевести основну зміну господарської політики здійснюваної за керівництва Владислава Гомулки, яка привела до відомих грудневих заворушень, що їх причиною був брак харчів і непомірна підвишка цін на харчові продукти. Нове польське керівництво під проводом Едварда Герека плянує проведення основних реформ не лише в ділянках науковій та технологічній, але зокрема в ділянці забезпечення населення харчами й товарами щоденного споживання. Населення Польщі особливо обурене тим, що харчові й інші крамниці в сумежних до Польщі державах, таких, як Чехо-Словаччина і Східня Німеччина, переповнені польськими продуктами й товарами, а в самій Польщі люди їх не можуть купити, а якщо вони і є, то продаються по дуже високих цінах. Керівники польської компартії й уряду намагаються переконати Москву, що єдиною ґарантією проти виникнення нових заворушень у Польщі може бути тільки стабілізація польської консумпційної політики. Досі Москва признала Польщі вже сто мільйонів долярів позички і польський уряд добивається дальших позичок, щоб могти здійснити свої господарські пляни й реформи.

В Україні продовжують переслідувати священиків, не дозволяють вшановувати пам'ять померлих, забороняють виставки українських ікон

Ню Йорк. — В одержаному видавництвом „Сучасність" четвертому, за січень 1971 року, числі захалявного „Українського Вістника", надруковані також у поданій там „Хроніці" численні факти репресій у відношенні до священиків греко-католицького і православного віровизнання, перешкоджування вшановувати пам'ять померлих в листопадові дні і навіть заборони влаштовувати виставки українських церковних ікон. Частину з цих інформацій подаємо нижче дослівно за текстом хроніки „Українського Вістника":

„У Галичині триває переслідування залишків греко-католицької церкви. Подаємо два уточнених факти (решті бракує конкретності — прізвищ, назв місцевості тощо).

„У Самборі, коли греко-католицький священик Осип Роман проводив у приватному будинку богослужбу, якраз під час читання „Апостола", в хату ввірвалося 5 осіб на чолі з заст. голови міськради Тесленком. Вони розігнали присутніх, декого (молодших) поштрафували на крб. кожного.

„Масовий виступ населення у зв'язку з релігійним гонінням стався кілька місяців тому у селі Пиняви Самбірського району. У цьому селі немає священика, але закрити церкву і перетворити її в склад люди не дозволяють. На якесь релігійне свято вони закликали для богослужби трьох греко-католицьких священиків. Відправивши службу в церкві, священики пішли до однієї господині на обід. Саме туди й наскочила міліція, яку хтось поінформував, що в селі „діють" греко-католики. Однак люди виставили міліцію за двері. Тоді міліціонери і голова колгоспу Олач подзвонили у недалеко розміщену військову частину і повідомили, що в селі з'явилися ворожі шпигуни.

„Підняті по тривозі солдати вскочили в село і оточили вказану міліцією хату. Тим часом, пообідавши, два священики вже пішли звідти, а третій, побачивши, що хата оточена військом і міліцією та боячись побоїв (про побиття греко-католицьких священиків див. у першому випуску „Українського Вістника" — ред.), закрився в коморі. Коли солдати, вибивши вікна, почали добиратися у комору, священик витягнув хреста і почав їх благословляти. Солдати збентежилися. Почулися репліки „Да ето же поп! Какой же ето шпіон?"

„Зібралися розлючені безчинством селяни, все пояснили солдатам і при їхній мовчазній згоді визволили священика. При цьому вони перекинули машину голови колгоспу, а лейтенанта, який командував солдатами, замкнули в стайню. Солдати розійшлися по хатах випивати і закушувати з нагоди свята.

„Через кілька тижнів за фальшивими показами однієї особи двох чи трьох жінок було засуджено за „організацію громадських безпорядків". Одній жінці дали 4 роки таборів, а одній (чи двом) два роки.

„Посилилися виступи в пресі проти греко-католицької церкви і навіть проти колишніх греко-католиків, що перейшли в православ'я. Характерна з цього огляду стаття В. Костенка „Нащадок отця Сойки" (львівська обласна газета „Вільна Україна" за 3 листопада 1970 р.) про нинішнього настоятеля Преображенської церкви у Львові Петра Козицького. Автор статті не знайшов ніяких гріхів у теперішній діяльності Козицького, крім того, що він „дурманить голови" релігійним чадом (що В. Костенко міг би написати про будь-якого священика) та що в церкві, буцімто для наживи продаються свічки (це теж робиться скрізь). Головні ж нападки на Козицького посипалися за його минуле, за те, що він був греко-католиком, редагував тижневик „Мета" — видання митрополита греко - католицької церкви Андрея Шептицького. До речі, за це свого часу Козицький відбув тривале покарання.

„Особливо насторожують нападки за синів Козицького як очевидний рецидив сталінщини, коли батьки відповідали за „злочини" дітей, а діти — за батьків. Вся їхня „вина" полягає в тому, що, бажаючи здобути вищу освіту, вони не зголосили при вступі, що їхній батько — священик. За це В. Костенко пропонує повикидати їх з роботи.

„Не вдовольнившися статтею В. Костенка, газета наприкінці січня 1971 року подала цілу добірку відгуків на статтю В. Костенка під назвою „Підступні дії фарисея". Там, зокрема, можна прочитати таке:

„Хіба можна уніатові, який про людське око „оправославився", бути настоятелем у церкві, біля якої загинув Г. Костельник"; або:

„Сини Козицького стали викладачами, навчають синів робітників і селян. А чого вони можуть навчити, маючи такого вихователя, як їхній батько?.. Не мають вони морального права бути вихователями наших синів і дочок, що навчаються у вузі, вони не заслужили його".

„Найближчим часом, очевидно, слід чекати репресії проти Козицького та його синів.

∴

„1 листопада, як і на Зелені свята, за усталеним протягом багатьох років звичаєм у Галичині — вшановують на цвинтарях пам'ять померлих. У ці дні кладуть також квіти і світять свічки на могилах січових стрільців, які загинули у боротьбі з Польщею у 1918-1919 роках, на братських могилах жертв масового знищення енкаведистами в'язнів по тюрмах у перші дні війни в червні 1941 року та ін. Особливо багато людей буває 1 листопада на Янівському цвинтарі у Львові біля могили січових стрільців. На центральну символічну могилу кладуть квіти і вінки з патріотичними написами, люди співають релігійних і стрілецьких пісень тощо.

„Хоч розганяти людей зі цвинтаря влада ще не осмілюється, однак спеціально послані особи фіксують, хто

(Закінчення на стор. 7-ій)

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добре, але неможливе

У надрукованому на іншому місці в цьому числі повідомленні про пленарне засідання Управи Наукового Товариства ім. Шевченка сказано, що на тому засіданні між іншим „висловлено журбу щодо забезпечення цієї катедри (українських студій в Гарвардському університеті) для української вільної науки — педагогічної і студійної, з уваги на факт, що уповноважені представники цієї української фундації не постаралися дотепер про забезпечення її належним договором з управою Гарвардського університету". Далі, в тому повідомленні висловлюється „вимогу, щоб компетентні чинники приготовили такий договір у порозумінні з обома українськими науково-академічними установами, НТШ і УВАН, та щоб постаралися про підписання цього договору управою Гарвардського університету і щоб у цей спосіб був гарантований вплив українських науково - академічних установ на визначення кваліфікованих кандидатів і їх асистентів при цій катедрі . . ."

Ці побажання з української рації цілком добрі і правильні, але вони цілком нереальні в американській академічній системі і тому їх видвигнення та публікації можуть досягнути тільки одну мету: ввести в блуд жертвенну українську суспільність і мимоволі пошкодити добрій справі. Вони також несправедливі у відношенні до Президії ФКУ, бо докоряють їй, що вона про це не подбала.

Якже ця справа в дійсності? Її може кожний зацікавлений нею перевірити сам. З нею познайомилася і Президія ФКУ вже тоді, як ще й не думала про Гарвард, а тільки перевіряла ґрунт для встановлення катедри українських студій при інших, менших і менш престижевих університетах. Жаден з поважних американських університетів не погодиться навіть на найбільшу фундацію, яка могла б навіть в найменшій мірі обмежувати його академічну свободу. Єдина умова і акцептована вимога, що її приймають університети разом з фундаціями, може відноситися до самого предмету студій, але в жадному разі і за жадну ціну не приймається фундацій з наперед застереженими вимогами щодо програми студій, не кажучи вже про вимогу постороннього визначування професорів чи їх асистентів. Гарвард відносно українських студій пішов далі, ніж на це погоджувався будь-який інший університет, включно з великим і також престижевим Міннесотським університетом, бо формально погодився, що у визначуванні програми українських студій та анґажуванні професорів чи їх асистентів для цих студій матиме на увазі бажання фундатора, себто Фонду Катедри Українознавства.

Започаткування українських студій в Гарварді з пляном встановити три їх катедри й інститут, це одне з найбільших, якщо взагалі не найбільше досягнення українців в Америці. Домовлення в цій справі між Фондом Катедри Українознавства і Гарвардом підписано урочисто 22-го січня 1968-го року, отже точно у 50-річчя проголошення суверенности Української Народної Республіки. Погодившись на цю дату, керівники Гарварду знали її символіку і її прийняли. Самі студії започатковано з початком 1968/69 академічного року, отже несповна три роки тому, але їх імпакт уже сьогодні переходить самий тільки академічний і американський світ. Очевидно, що ці українські студії в Гарварді ані не завершені, ані — як і все на світі — не досконалі. Але, коли президент Гарварду у своєму річному звідомленні називає їх встановлення і розвиток „більшим досягненням" того престижевого університету, коли тими студіями зі своїх власних мотивів найбільше інтересуються як наші приятелі, так і наші вороги, коли започаткування цих студій, навіть при всіх своїх зрозумілих початкових недомаганнях і труднощах піднесло престиж українства і українознавства в міжнародному академічному, а з цим і в політичному світі, то це таки переконливі докази, що ці студії, і з ними українська правда та справа, на добрій дорозі.

У вільному суспільстві не повинно бути будь-яких табу. І чим більша справа, тим уважливішою і тим більш критичної оцінки та розгляду вона вимагає. Тому то й критичні завваги на засіданні Управи НТШ відносно українських студій в Гарварді можна тільки привітати. Очевидно, що було правильніше запросити на такі наради обзнайомленого в цих справах представника Президії ФКУ, бо ми впевнені, що тоді, сконфронтувавши наші навіть найбільш критичні завваги і побажання з дійсністю і можливостями, такі наші зібрання кінчатимуться палким закликом до громадянства, щоб воно найбільш щиро і найбільш жертвенно піддержало і своїми пожертвами допомогло завершити і вдосконалити таку велику і преважливу справу, як українські студії в Гарвардському університеті.

Степан Женецький

ЮГОСЛАВІЯ ПІСЛЯ ТІТА

В останньому часі світова преса багато уваги присвячує Югославії. Цією найбільш ліберальною комуністичною державою зацікавилися західні політичні знавці з двох причин:

1) Йосифові Броз-Тітові, творцеві і незмінному ватажкові тієї федеративної комуністичної держави минає 79 років і там назріло питання: хто займе його місце в Білгороді, коли він відійде?

2) Москва, якій Югославія, а чи вірніше сам Тіто, своїм бунтом знищив міт одного всесвітнього комуністичного центру та після чого почалися відосередні рухи й інших комуністичних провідників, докладає усіх зусиль, щоб знищити Югославію, як одну державу, добитися розподілу її на окремі національні держави та загнуздати їх у свої московські вудила.

Готуючись до відходу, Тіто намагається дати Югославії таку форму правління, яке держало б цю федеративну державу в цілості й після того, як скінчиться його зручне керівництво нею.

Історичні розбіжності

Намагання Тіта зцементувати Югославію, що є федеративною республікою і складається з 6-ох республік та двох автономних провінцій, в одну міцно пов'язану державну одиницю, яка існувала б і після його відходу — утруднюють великі розбіжності, які випливають з історичних різниць між народами, які творять цю федерацію, головним чином між сербами і хорватами. В додатку до тих різниць, діють ще й зовнішні впливи, а в перщій мірі Москва, яка рада б бачити Югославію поділену на окремі національні держави, щоб таким чином позбутися центру комуністичних крамольників-бунтівників, які не хочуть коритися Кремлеві.

Проте, „злиття" південних слов'ян — сербів, хорватів, словінців і македонців та неслов'янських народів — в одну велику „юґославську" націю, що задумав Тіто, просто не мислиме, бо в цих народів є сильні стремління до окремішности та державної незалежности.

Головною складовою частиною Югославії є серби, народ дуже гордий і войовничий, які вважають себе „вищими" від інших народів, що творять федерацію; серби намагаються грати таку саму ролю „старших братів" в Югославії, як це роблять москалі в Совєтському Союзі.

Найбільші непорозуміння, які часто доходять до ворожнечі й боротьби, існують між двома ривалізуючими між собою слов'янськими народами: сербами і хорватами. Ворожнеча ця має своє коріння в тому, що оба ці народи ввійшли в модерну добу з двох цілком відмінних світів. Сербія, завойована турками, на протязі довгих віків була складовою частиною турецької імперії; знову ж Хорватія довгий час перебувала в складі Австро - Угорської монархії. З тієї причини на сербах позначився великий вплив східньо - середземноморської культури, а х о р в атська культура сперта на первнях німецької та центрально-европейської.

Серби і хорвати

Як наслідок цього відмінного історичного впливу, витворилися великі різниці між цими двома слов'янськими народами. Ці відмінності проявляються навіть у вигляді столиць цих обох народів. Білгород, столиця Сербії, що є заразом столицею федерації, все ще являє собою тип східнього міста; натомість Загреб, столиця Хорватії, своїм виглядом цілком подібна до першого - ліпшого міста в Австрії чи південної Німеччини.

І саме тут коріняться ті великі розбіжності між сербами і хорватами, що їх частосто використовують зовнішні сили для боротьби між цими народами.

Сербія, як найбільша територією і числом населення, творить основне ядро федерації; з тієї причини серби намагаються грати ролю „господарів" в Югославії, подібну до ролі „старших братів", що її присвоюють собі москалі в Совєтському Союзі. Хорвати знову, будучи насильно загнані до тієї федерації, увесь час намагаються вирватися з неї і створити свою окрему незалежну державну. Хорватію.

Білгород оскаржує Москву

В місяці квітні ц. р. під час з'їзду компартії Югославії, один з членів уряду Тіта закинув Москві, що вона вмішується до внутрішніх політичних справ Югославії. Це вмішування мало б проявлятися в тому, що Москва нібито допомагає хорватським еміґрантам в Західній Німеччині в їх терористичних виступах проти юґославських дипломатичних представників у Західній Европі.

Важко ствердити, чи обвинувачення Білгородом Москви у тому, будьто вона допомагає хорватським еміґрантам в їхній боротьбі проти Югославії, є правдиві, чи видумані. Адже ж хорватські еміґранти в Західній Німеччині це головним чином залишки хорватської націоналістичної організації „Усташі", яка під час другої світової війни боролася по боці Німеччини й Італії, а пізніше жорстоко поборювала тітовських партизанів. Отже, тяжко повірити, щоб цій хорватській н а ц іоналістичній організації давала допомогу червона Москва, або щоб „Усташа" погодилася таку допомогу брати від Москви.

Хоч з другого боку цілком зрозуміло, що Москва докладає усіх зусиль, щоб розбити юґославську ф е д ерацію. Адже ж тітовська Югославія є терном в нозі Совєтського

(Закінчення на стор. 8-ій)

М. Данилишин

ПО ТОЙ БІК СВІТУ!

(Нотатки з подорожі — Арґентина, Бразилія і Параґвай)

(1)

Ці звідомлення пишу для українських громадян, що замешкують на північному американському континенті, коли держави, про які звітую, знаходяться на південній частині цього континенту. Тому й подаю їм заголовок „По той бік світу", бо дійсно про нього знаємо небагато, а ще менше пишемо, а він не лише величезний розмірами, але також і цікавий своїми надзвичайними і природними цінностями старовинної культури тубільців, які замешкували ці побережжя міжнародної ріки Парани та її допливів, як Іґвасу, Акаї та інші, що вливаються до Парани, яка загально має 4.000 кілометрів довжини. Випливає вона в Бразилії та розмежовує Бразилію і Арґентину із Параґваєм та в деяких місцевостях доходить до 5 чи 6 кілометрів ширини. В грудні 1969-го року попід ріку Парана споруджено тунель „Гернандаріяс", який має 2.939 метрів довжини та лучить арґентинські провінції Ентре Ріос і Санта Фе. Згаданий тунель має 750 метра ширини і 4.40 метрів висоти, переїзд якого відбувається за відповідною оплатою і на протязі години ним може проїхати 2.500 автомобілів, чи вантажних авт.

Парана вливається опісля в лиман Ля Плята, який творить границю між Арґентиною та Уруґваєм, та між їх столицями Буенос Айрес і Монтевідео. Ля Плята є найширшим лиманом в світі, її довжина виносить 290 кілометрів, але її ширина між Буенос Айресом і Монтевідео виносить 60 кілометрів, а там, де вона вливається в Атлантик, між місцевостями Сан Антоніо (Арґентина) і Кабо Санта Марія (Уруґвай) ширина доходить до 220 кілометрів, так, що її поверхня виносить 35.000 квадратових кілометрів, та вливає в Атлантик 28.000.000 кубічних метрів води денно, що дає можливість доплиparticularly ву найбільших трансатлантійських кораблів.

Місіонес

Арґентинська провінція Місіонес має видовжений вигляд та цілком втиснена поміж Бразилією і Параґваєм. Має вона 29.801 кв. кілометрів поверхні та нараховує понад 500.000 населення, між якими є численні громади українців, поляків, німців та японців, які поселилися ще перед 1900 роком, коли переводилася колонізація цих земель. Довжина Місіонес виносить 375 кілометрів, а в деяких місцевостях доходить до 120 кілометрів ширини. Її поверхня, як і сусідні землі Бразилії та Параґваю є гористі, мають великі поклади каміння, а їх родюча земля є червоної краски. Тому то має вона назву „червоної провінції", бо земля там дійсно червона і то до таких розмірів, що вона закрашує на червоно всі забудування та дороги, а навіть паперові гроші, які перейшли через ці місцевості вже раз на завжди будуть мати червонаву краску. Така сама червона земля є в Параґваю в провінції Ітапуа, та по другій стороні ріки Парани в Бразилії, провінція якої рівнож має назву Парана, а її столицею є місто Куритиба, що є головним осередком українського поселення в Бразилії. Від порту Іґвасу (Арґентина) місто Куритиба є віддалене на 600 кілометрів, а місто Прудентополіс, що є другим осередком українського поселення в провінції Парана, знаходиться на віддалі 300 кілометрів від арґентинського міста Іґвасу.

В різних місцевостях Місіонеса є кілька водопадів, між якими найбільший розмірами та панорамою є водопад Іґвасу. Є ще також водопади Макона, рівнож на пограниччі з Бразилією на ріці Пепері - Ґвасу, та водопад під назвою „Енкантадо" (чаруючий), що має 70 метрів висоти і знаходиться цілком в джунґлях з одиноким доступом до нього рікою з долини з місцевости Арістобулєс дель Важе. Водопад цей відкрито щойно в 1936-му році. Є також менші водопади в околицях Ґаруґаде та Табай.

Серединою Місіонеса проходить невисоке пасмо гір, які покриті лісами та непрохідними джунґлями. Гори ці починаються в околицях Апостолєса та тягнуться майже через цілу провінцію аж до водопаду Іґвасу. В місцевостях Бернардо де Іріґожен висота цих гір сягає 843 метри понад поземом, що надає цій провінції дуже мальовничий вигляд, який доповнює червона краска землі.

До історичних пам'яток Місіонеса належать старинні забудування в місцевості Сан Іґнаційо, де є мури-звалища великих розмірів міста - твердині ще з тих часів, коли ця місцевість належала до тоді войовничого та займанського Параґваю, і її замешкували індіяни, що називали себе „ґуарані". Мова їх затрималася там до тепер, головно в Параґваю, в провінції Ітапуа, де ще й тепер передаються радіо-авдиції в мові ґварані. Подібні старовинні мури так званих єзуїтських місій, але менші розмірами, є також в інших місцевостях Місіонеса та Параґваю, що їх розмежовує там ріка Парана, яка в тих місцевостях має кілька кілометрів ширини і з її берега зі сторони Арґентини, який є значно вищий, є дуже гарний вид на прибережні місцевості Параґваю. Недалеко міста Енкарнасіон на ріці Парана є досить великий острів, на якому росте багато підтропікальних овочів та рослин.

Провінція Місіонес, крім своєї природної краси та своїх історичних пам'яток замітна також тим, що є колискою українськоо поселення в Арґентині.

Перші українські колоністи заїхали там ще в 1897-му році і поселилися в околицях теперішнього міста Апостолєс, яка тепер нараховує около 20 тисяч населення, і його управа проголосила день 27-го серпня днем — колоністів, яким відзначується пам'ять поселенців-піонерів, між якими було поважне число українців і з яких деякі були нагороджені відповідними медалями, але під час моїх відвідин їх вже не було між живими. Вже тепер ведуться приготування для відзначення 75-ліття українського поселення в Місіонес, і в тій цілі була спрямована моя подорож, щоб зібрати відповідні матеріяли.

Микола Щербак

ЧАРІВНА МУЗИКА

А все сталося через кота! Появився Кіт - Музика. Та ще який кіт! Із скрипочкою. І таку чарівну музику виводить, що дивує цілий світ.

Що ж воно за кіт? Це — „Кіт-Музика"*, нова збірка віршів, яку подарувала нашим малятам поетка Діма. Книжку ілюстрував і обкладинку малював мистець Едвард Козак, а видав 83-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку.

Раніше „Їжак" бачив малят, пізніше „М'ячик - скачик" чарував дітей — попередні поетичні збірки, — а тепер — „Кіт-Музика"! Є в книжці одноіменний вірш — прегарний вірш, що дав спонуку авторці так назвати всю збірку:

Чудо сталося велике,
Появився Кіт-Музика,
Здивувався цілий світ:
— Де він є? Який то кіт?

Він в сіренькому кожусі,
Біла плямка є на вусі,
Інша є ще на хвості,
Як буває у котів.

Він зі скрипочкою ходить,
Дивну музику виводить
І дивує цілий світ
Ось такий
Музика-Кіт!

Тепло, щиро, безпосередньо! Талановита поетка не нав'язує дитині свою думку не робить надокучливої дидактичної повчальности, а натомість образно, з легкою ритмікою, дохідливою для малят, розкриває світ. Взяти хочби вірш „Пінґвін" — небагатослівний, але якийсь він образний! Відчувається що творила його майстерна рука!

Подивіться — ось пінґвін,
А який кумедний він!
Походжає гордо так,
Як відомий всім співак.
Ще й одягнений до того
В концертовий чорний фрак.

Хто ж вони, ці персонаж „Кота - Музики"? Сніжинки і листячко, білочка і коникстрибунець, конвалії і сонечко — розмаїта персоніфікована природа, повна світла, квітів, проміння. Чи то поетичними прикладами, чи метонімічними повторами поетка вміло відтворює і розплутує простодушні, але цікаві дитячі запитання:

— Павучок, павучок,
Мальована спинка,
Що це в тебе з ниточок?
— Хатка-павутинка.
— Павучок, павучок,
Мальована спинка,
Де ж дістав ти ниточок?
— Все це моя слинка.

Буває у поетки зрине якась гіперболічна думка, може трохи й дивовижна, одначе вона досягає важливої мети: не лише викликає, але й розвиває уяву дитини. А хіба це не один із головніших складників у дитячій поезії?!

Понад лісом черепаха
Пролетіла швидкокрила,
А малесенька комаха
Проковтнула крокодила.

І гірська бурхлива річка
Потекла із моря вгору,
І синичка невеличка
Підняла на крилах гору.

Немає сумніву, що діти любитимуть цей своєрідний і чарівний вірш. Мелодійна та барвиста мова, добрі порівняння, епітети, метонімії, метафори, прозора і легка персоніфікація — розмаїттям мистецьких засобів поетка, ніби мальовничо вишиває й гаптує узори - вірші, що розбуджуватимуть у малят естетичні почуття.

А ось інший вірш:

Вітер-вітер-вітерець
Залетів під комірець,
Комірець Миколи,
Як ішов до школи.

Чи є в цій музичній книжці поезій і немузичні звучання? Чи є вади? Не хотілося б, щоб вони були в такої талановитої і досвідченої поетки, як Діма, але вони таки є! Власне, це й не вади, а, може, лише деяка публіцистичність окремих віршів. Ідеться, головно, про поезії на патріотичні теми.

Дуже добре, що поетка, крім чарівних рядків і ритмів про природу, творить патріотичні поезії про нашу батьківщину — Україну. Без них не можна обійтися. Вони потрібні нашим дітям (та й не тільки дітям!) як повітря, як вода, як сонце!

Гріх сказати, що Дімині вірші на патріотичні теми — недосконалі.

Ми любимо сонце і квіти,
І сонце нам шле свій привіт.
Ми роду козацького діти,
Землі української цвіт.

В яку б не пішли ми дорогу,
Ти, пісне, над нами злітай!
Крокуючи гордо і вногу
Ми славимо рідний наш край.

Видима річ, у цих рядках — все на місці, крім, звичайно, поетичних барв, добутих із серця (підкреслюємо — із серця), щоб розкрити тему.

Хоча зросли ми в чужині,
Та рідні любимо пісні,
Співаймо ж їх, хай знову
й знову
Бренить між нами
рідне слово.

Це з віршу — „Про Україну пам'ятай". І в цих рядках — все на місці. Але як вони звучать? Як розкрита

(Закінчення на стор. 8-ій)

* Діма. „Кіт-Музика". Ілюстрації Едварда Козака. Видання 83-го відділу Союзу Українок Америки. Ню Йорк 1971. Формат 11" x 8". Стор 32 (не позначено).

Лука Луців

„МІЙ ЖИТТЄПИС В МОЇХ ТВОРАХ"

(21)

І вже коли Теміда (в грецькій мітології-богиня правосуддя — Л. Л.) мого батька, моїх учителів — була сліпа, то Теміда моєї матері ставала в моїй обороні, бо Теміда її видюча" (Твори, том III, Київ, 1954 ,ст. 40-41).

Та ще гірше було тоді, коли батько вирішив дати сина до гімназії в Коломиї, в серпні 1883 р. Про це читаємо в біографії з 1926 р.: „Одного серпневого дня перед заходом сонця сказав мені батько, щоби покинути чотири воли, які я погонив у плузі, і аби піти додому, мити ноги, та й збиратися на завтра до Коломиї до школи. Ті ноги ніяка сила з найліпшим милом не годна була помити!, потріскані, боліли страшно. І я плакав, а мати складала на стіл всіляке білля і поливала його сльозами.

„Бодай того пана ніщо лихе не минуло, то він намовив, аби хлопця давати до школи" — і лементувала та виряджала мене в дорогу цілу ніч, аж досвіта, коли тато казав сідати на віз і ми пігнали до залізниці. Від того досвітку почалися мої найтяжчі терпіння. Я був хлопцем дуже середніх здібностей, я не розумів, чого від мене учителі жадають, а вони все говорили: „Idź, mudiu, świnie paść!" В послідній лавці сиділо нас кілька мужицьких хлопців в селянській одежі, і ми всі зазнавали такого трактовання. Професор натуральної історії Вайґель казав мені показувати на таблицях, які були дуже високо в клясі на стінах порозвішувані, всілякі звірі. Я був ще замалий і не годен рукою досягнути табличку, та за те тростиною так бив по руці, що вона зараз же спухла, а до того підкасував на мені сорочину і в той спосіб у поясі відкривав перед клясою голе тіло. Ціла кляса ревіла з радости і сміху, а я стратив пам'ять і впав на підлогу. По школі я поволікся на кватиру і постановив покінчити собою Вже тепер скажу, що у родині Стефаників багато випадків самовбивств . . . . Мій нарис „Басараби" — то є правдива історія фамілійна. Дотепер поповнили самовбійство за моєї пам'яті 5 осіб з моєї найближчої родини" (Твори, 275-276).

Оте нелюдське „навчання" в Коломийській гімназії мало вирішний вплив на формування світогляду майбутнього письменника. Він побачив тоді, що існують два світи: сільський і міський, про які писав у творі „Мой слово".

В тому часі Стефаник заприязнився був зі сліпою жебрачкою, яка сиділа під плотом дому, в якому мешкав розчарований життям учень. „Я з нею заприязнився (Стефаник на ніч приводив її до кухні своїх господарів, — Л. Л.); в своїй самоті та в своїх душених муках шукав у неї розради, та й тоді, постановивши стратитися, пішов до баби під пліт, почав плакати коло неї і признався їй в своїх намірах. Вона нащупала мою голову, поклала собі на коліна і потішала. Виймила з торби і біленькі булки, і яблука, а з-за пазухи грубий вузол грошей-дрібняків, казала, що дасть мені, кілько я хочу, щоби я пусте викинув з голови. Тої ночі я так і переспав коло старої на соломі, бо боявся іти до своєї кімнати" (там таки, 276).

Оця сліпа жебрачка Павліна оповіла Стефаникові, що недалеко від них в Коломиї мешкала „панна, що не вірила ані в Бога ,ані в церкву, що ніколи не молиться, що хоче панів вирізати, одним словом — страшна жінка". Стефаник пізніше зазнайомився з нею. Це була рідна сестра Михайла Павлика — Анна, яка заробляла на життя кравецтвом. „Я їй приносив воду до хати, бігав за молоком, чим міг прислугувався. Для мене вона була чимось найкращим в моїм злиденнім життю" (277).

Сильно вбився в пам'ять учня той момент, коли батько купив йому „панське одіння". „Як мене мої господарі убрали в той мундир, то я соромився до божевілля, а запах „тих лінок" був пекельно невиносимий так, що як я тепер по десятьох роках є хорий, то не раз той запах мене мучить. Не говорити вже, яким ревом прийняли мене мої товариші в клясі як панича. Волів би-м був вже, щоби мене били і показували півголого перед ними". (276).

В другій гімназійній клясі Стефаник мешкав якийсь час в домі, де жили проститутки. Батько залишив його на кватирі в якогось Томаша. Василь мешкав в кухні разом із господарем, а за кухнею жили в двох кімнатах „панни", яким учень ходив за пивом, або за горівкою, і не знав, що це за „панни", і часті гості-чоловіки, що їх відвідували. Та приїхав на цю кватиру поміщик Теодорович, який зараз зорієнтувався, в чому справа і негайно взяв учня з тієї кватири. „Моя мама, як довідалася про це, то попала в пасію, мій батько, хоть який дужий мужчина, мусів утечи з хати, а як я приїхав додому на Великдень, то шурувала мене аж до болю, а всю мою білизну десь викинула" (278).

Сам Стефаник уважав, що наука в гімназії була „нудна, порожня, пуста". В третій клясі дали йому прочитати Квітчину „Марусю", але він зміг прочитати тільки до 20-ої сторінки. Повість „Хіба ревуть воли, як ясла повні" Мирного Стефаник прочитав, хоч всього не розумів. Читав твори Марка Вовчка і залюбки оповідання Федьковича. В четвертій клясі Стефаник став членом тайного кружка гімназистів. Там він зійшовся ближче з Лесем Мартовичем, який навчався в цій гімназії, та з Левком Бачинським. Обидва вони стали приятелями письменника на ціле життя.

В автобіографії з 1926 р. письменник писав, що „гімназія крім формального навчання і ворожого відношення до нас українців-студентів, нічого нам не давала. Ми усунулися в своє тайне товариство, а як вже трохи підготовились, то щонеділі і свята виходили читати відчити по читальнях або нові читальні закладати" (273).

(Закінчення на стор. 8-ій)

СОЮЗОВЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОСИВ ТА РОЗГОРТАЄ НОВУ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ, ЩОБ У ЦЬОМУ РОЦІ ЗАБЕЗПЕЧИТИ НА ЖИТТЯ ЩОНАЙМЕНШЕ 6,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ АКТИВНІСТЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ БЛАГОРОДНУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

РІК XVIII. ЧЕРВЕНЬ, 1971 Р. Ч. 4. (166)

Ярослав Падох

КОЛИ СЛІД ЗАБЕЗПЕЧУВАТИСЯ?

Мабуть немає більшого непорозуміння відносно життєвого забезпечення, як щодо питання коли слід забезпечуватися. Поставте таке питання і від дев'яти осіб на десять одержите негайну відповідь: очевидно в старшому віці. Адже тоді людина обтяжена родинними обов'язками, а її здоров'я з віком більш загрожене, як у роках молодості. А коли станете переконувати свого співрозмовця, що він помиляється, дістанете ні відповідь, ні запит: коли ж люди купують будь-який товар, як не тоді, коли його потребують.

На перший погляд відповідь видається логічною. Але тільки застановімся над цим питанням глибше й зразу виринуть сумніви. Передусім є різниця між купном хліба чи молока і набуттям забезпечення. Очевидно, що речі першої потреби будемо набувати тоді, як їх уже потрібно, зокрема ще й коли йде про речі щоденної, повторної потреби й речі, які нищаться. Бо в загальному, купецькому світі існує ще інша засада, а саме, що купується товар тоді, коли він найдешевший! Що вже казати про це, що купується його передусім тоді, коли його можна дістати. І ці дві засади купна: купно за найдешевшу ціну і купно тоді, коли є продаж товару, треба передовсім мати на увазі при набуванні життєвого забезпечення.

Кожне життєве забезпечення побудоване на риску життя, тобто непевності щодо віку кожної людини. Якщо б не було цього риску, не існувало б взагалі життєве забезпечення, або не в нам відомім виді. Наприклад, людина, яка знала, що напевно проживе до 75-го року життя, ледве чи забезпечувалася б, маючи на увазі виховання та освіту своїх дітей. Але хто з нас знає свою долю? Тому й власне тому, з приводу цієї непевности, ми забезпечуємося, щоб при помочі забезпеченевих установ, запевнити собі, коли не довгий вік, бо це неможливе то, бодай здійснення своїх плянів, а то і плянів задушевних мрій. Бо коли мріємо про це, щоб наша новонароджена дитина могла за вісімнадцять років вступити до коледжу, мимо риску, мимо можливості, що ми не доживемо того часу, при помочі життєвого забезпечення, при помочі шматка паперу, який називаємо забезпеченевою грамотою чи полісою, можемо вже при народженні дитини запевнити їй освіту і повну реалізацію наших задушевних мрій про найкращу долю дитини, навіть коли б нам не судилося довго побути на цім світі.

Отож, як цей приклад показує, нам треба забезпечуватися скоро, якнайскоріше, щоб оминути риску життя, який може до нас постукати ще цієї ночі.

Та не тільки для того. Нам треба скоро, якнайскоріше забезпечуватися також тому, що наш молодий вік дає нам два великі привілеї в ділянці забезпечення: змогу забезпечитися і забезпечитися дешево. Бо не тільки грозить нам ненадійна смерть, чи то на шляху, чи дома. Нам грозить також, і то вже в ранніх роках нашого життя, можливість важкого занедужання і після цього втрати можливості взагалі дістати життєве забезпечення, або дістати, як недужій людині, за багато вищу ціну. Часом важка недуга, яка залишає тривалі сліди, підносить ціну забезпечення в двоє, троє а то й більше, пропорційно до риску життя, який так різниться між вповні здоровою й недужою людиною.

Очевидно, що чим молодша людина, тим менший риск життя. И тому власне ціна на забезпечення навіть вповні здорових людей дуже різниться залежно від їх віку. Ось візьмім для прикладу людину, яка в 25-му році життя забезпечується на все життя на суму 5.000 долярів. Її річна вкладка виноситиме кругло 80 долярів, в час, коли таке саме забезпечення й на таку саму суму людини в 50-му році життя, виноситиме кругло 200 долярів, отже два з половиною разів більше. Чи цей приклад не дає відповіді на питання коли слід забезпечуватися? Очевидно вчасно, бо тоді за ці самі гроші можна дістати кілька разів більше забезпечення. Бо й хто з нас хотів би купити згодом ту саму ледівничку за потрійну чи почвірну ціну, як її може дістати сьогодні.

До того людина в молодім віці є, звичайно, менше обтяжена особистими і родинними обов'язками, як людина старша. Це також промовляє за цим, щоб вчасно забезпечуватися. Зокрема це видне при короткотерміновім забезпеченні. На приклад, людина, яка забезпечиться грамотою на все життя, але такою, що буде обов'язана платити вкладки тільки впродовж двадцять перших років, має змогу, за час своєї молодости, малого обтяження а водночас більшої працездатності, з чим часто є зв'язані більші заробітки, набути можливо високе забезпечення (бо за молоду воно дешевше) і ще перед своєю старістю його вповні сплатити.

Врешті варто доложити до поданих причин, які промовляють за вчасним забезпеченням, ще один, а саме, що нещасливі випадки, зокрема на шляхах, трапляються найбільше серед молоді. Між 60.000 забитими й двома мільйонами пораненими на американських шляхах в минулім році понад 40% було молоді до 24-го року життя. Чи ці числа самі не говорять великим голосом про це, що забезпечуватися треба якнайскоріше й до відомої приповідки: „не лінуйся рано вставати і замолоду оженитися", варто додати, й то з не меншим правом, — „і зарання забезпечитися!"

СЕКРЕТАРІ: Чи Ви особисто відвідали всіх членів, яким виплачено дозрілі грамоти, або які заплатили вже всі вкладки й перестали бути повноправними, активними членами? Якщо ні, зробіть це негайно та забезпечіть їх наново. Нехай вони ані одного дня не проведуть без забезпечення і всіх прав, яке воно дає!

На Окружних Зборах УНС в Ню Йорку відзначено заслужених

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 4-го червня 1971 р. тут, в домівці Т-ва „Дністер", 361-го Відділу УНС, відбулися чергові окружні союзові збори представників Відділів округи великого Ню Йорку, в яких узяло участь біля сорок осіб з 14 Відділів УНСоюзу. На зборах, якими керував голова адв. І. Флис та секретарював М. Хоманчук, відзначено найбільш заслужених союзових діячів, які в минулому році придбали бодай по 25 членів і в цей спосіб вперше, чи знову, стали членами Клюбу Заслужених Союзовців УНСоюзу, який відповідає відомим в асекураційному світі „клюбом мільйонерів", що гуртують особи, які впродовж одного року забезпечили членів бодай на мільйон долярів. За чергою своїх осягів в 1970 році одержали почесні зірки, на свої плякети членів Клюбу, такі відомі союзові діячі Ню Йорку і околиці: Микола Хоманчук, який зорганізував в 1970 році 51 нових членів, д-р Василь Вишиваний (35 членів), Роман Крупка (33), Іван Пригода (32), д-р Василь Палідвор (28) і д-р Олександер Саноцький (25). Крім них, почесну плякету члена Клюбу одержав радник Богдан Ластовецький, який минулого року став членом згаданого почесного Клюбу, здобувши 26 нових членів. Вагу заслуг цих сьоми працьовитих громадян підкреслює імпозантне число 230 членів, здобутих ними спільно впродовж одного року!

Позатим на програму зборів склалися доповіді на організаційні теми головного секретаря д-ра Ярослава Падоха та обласного організатора міста та стейту Ню Йорку, Василя Оріховського. Д-р Я. Падох подав загальний стан УНСоюзу, а зокрема стан цьогорічної кампанії за придбання нових членів. Він підмітив, що хоч за перших п'ять місяців УНС придбав півтора тисячі членів, то вони не зуміли збільшити загального числа членів УНС, бо дальше втрати в членах є дуже високі й на їх покриття треба постійно більшого числа нових членів. Зокрема це відноситься до Ню Йорку, в якому ряд Відділів має значне число членів, які вповні виплачують свої грамоти й часто не можуть наново забезпечитися. При цьому доповідач подав обґрунтовану відповідь на питання коли слід забезпечуватися, а саме передовсім в молодому віці. Він підмітив також, що передумовою успіху є плянова і систематична праця, яка ґарантує мінімальне число нових членів кожного місяця, без окремих, спеціяльних кампаній. В. Оріховський подав стан Округи за Відділами, вказуючи на Відділи, які занедбалися, або зовсім не брали участи в акції приєднування нових членів, яких в цім році є аж 12. Довше спинився доповідач на потребі і способах своєї співпраці з Відділами, закликаючи всі Відділи постійно з ним кооперувати і подякував найбільш заслуженим в 1971 р. М. Хоманчукові, д-ру В. Палідворові, д-ру Вишиваному, д-ру Саноцькому і ін. Після цих доповідей промовляли приявні на зборах заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник, заступник голови Головної Контрольної Комісії мґр Іван Винник і кол. головна радна п-ні Марія Демидчук. Темою їх промов були передовсім ухвали Головного Уряду УНС на недавніх річних нарадах на Союзівці та їх значення для оживлення братської, культурної і допомогової, а також організаційної праці. УНС. Підмічено збільшення Стипендійного Фонду до 10,000 дол., поширення акції уділювання морґеджів членам, бонусів передбачених для Окружних Комітетів за виконання їх квот нових членів, радієві, постійні передачі про УНС, курси, конкурси молоді і ін., як також приділення 15.000 на наші національні установи, передовсім молодечі. Всі ці справи викликали оживлену дискусію, в якій взяли участь пп.: М. Шпитко, д-р В. Палідвор, Є. Манацький, Р. Крупка, д-р В. Вишиваний, д-р О. Соколишин, адв. І. Флис, М. Хоманчук і доповідачі. В дискусії підмічено справу морґеджів, потребу оживлення братської і допомогової праці у Відділах, до чого в першу чергу повинні взятися жінки, потребу допомоги в недугах, безкоштовних, лікарських посвідок, зокрема відносно старших віком членів, збільшення інформативної служби про УНС, влаштування Союзового Дня для Округи, та союзового віча для вияснення ваги життьового забезпечення, ролі „Свободи" в союзовому і громадському житті і інше. Визначенням делеґатів в особах М. Хоманчука і І. Пригоди на Союзовий День сусідної, філядельфійської Округи, пізним вечором, закінчилися ці збори, які, як всякі інші сучасні зібрання, значну частину своїх дебат присвятили також справам помісности Української Католицької Церкви та останнім подіям, які на цьому тлі відбулися.

Річні Загальні Збори Відділу ч. 461 УНСоюзу в Велланд, Канада

В неділю 9-го травня, 1971 р. в залі „Українського Культурного Центру" відбулись збори Відділу УНСоюзу ч. 461 в Велланд, Онт. Збори відкрив предсідник Відділу, Мирон Грох, о год. 2.30 по пол. в присутності 14-ти активних членів та привітав приявного на зборах голову Ніяґарської Округи Є. Омельченка запросивши його на предсідника зборів, під оплески зібраних. На секретаря зборів був покликаний, Н. Шпурко.

Предсідник зборів, Є. Омельченко насвітлив зібраним важливість таких зборів, де кожний і кожна з присутніх повинні висловлювати свобідно свої думки й ставити питання відносно спільної праці для розбудови свого УНСоюзу. Промова предсідника викликала в присутніх оживлене заінтересування, що виказалось пізніше в загальній дискусії і запитах.

Уступаюча Управа зложила звіти з своєї діяльности за минулий рік. Звітували: М. Грох — предсідник Відділу, Н. Шпурко — секретар, П. Жук — касир та члени Контрольної Комісії — П. Павлишин і Е. Макар. Контрольна Комісія по своєму звіті висловила своє довір'я і признання уступаючій Управі, що зібрані прийняли одноголосно. У звіті секретаря було подано, що Відділ дотепер начислює в загальній сумі 109 членів, — 70 старших і 39 в молодечому департаменті.

По звітах вив'язалась оживлена дискусія про працю для УНСоюзу та слідувало багато запитів, на них предсідник відповідав кожному зокрема. В дискусії забирали голос: П. Жук, М. Грох, Н. Шпурко, п-і Е. Ластівка, П. Грох, П. Павлишин, п-і С. Грохольська і Е. Макар. Всі промовці висловлювали добру волю працювати для УНСоюзу при своєму Відділі, якщо буде допомога, в тім випадку, від Окружного Комтету та організаторів. До організування нових членів, потрібно частіших відвідин окружних урядовців і організаторів.

До Управи Відділу ч. 461 на рік 1971-ий, було вибрано: Мирон Грох — предсідник, Микола Шпурко — секретар, Іван Балабан — заступник секретаря, Петро Жук — касир; до Контрольної Комісії — Петро Павлишин і Евген Макар.

Вибрана Управа приобіцяла оживити й посилити свою працю в цьому біжучому році — з вимогою більшої допомоги від Округи і Головного Організаційного Центру.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої украдля їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваїнської громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознимки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознимки нам надіслано.

Gerald David Robinson, holding baby brother Kevin James; Mark Joseph Robinson, great-grandchildren of pioneer-member Mrs. Anastazia Bodnar-Dembicky. All are members of UNA Branch 39, Syracuse, N.Y.

Роман Довбачук,

член 344-го Відділу УНСоюзу в Бавнд Бруку разом із усіми іншими членами своєї родини. Молодий 22-річний Роман є на другому році студій у Міделсекс Коледжі, в якому він навчається із дуже добрими оцінками. Роман є теж активним спортовцем і був учасником недавнього кругольного турніру УНСоюзу, який відбувся в травні ц.р. на Союзівці.

Лідія Поточняк,

доня Ірени й інж. Юрія Поточняків, нова членка 25-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Ситі. Вписав в члени маленьку Лідку її дідуньо, дир. Петро Постолюк, якого всі члени родини є членами УНСоюзу.

Мирон Євген Боднар,

син д-ра Володимира і Люби Боднар, новий член 346-го Відділу УНСоюзу при УСК „Львів" Клівленд. Огайо. Мирон, це дуже здібний учень, а його батько є директором банку і відомим солістом-баритоном, який недавно видав платівку із співом українських нар. пісень.

На службі Дядька Сема

Мирон Дзек, років 22, син Ольги і Петра Дзек, бувший активний член Осередку СУМА ім. Тараса Шевченка у Пармі, Огайо, відбуває військову службу в Американському Війську. Частину військової служби відбув на Формозі, а тепер як підстаршина докінчує в Америці при базі літаків. Щасти, Боже здоровим повернути до дому. **(М. К.)**

Мирон Дзек

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ, УНСОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ГОЛОВНІЙ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ В П'ЯТНИЦЮ 9 КВІТНЯ 1971 Р. І ПРОДОВЖУВАЛИСЯ В ПОНЕДІЛОК 19 КВІТНЯ 1971 Р. В ГОТЕЛІ СУТТОН ПЛЕЙС В ТОРОНТО, КАНАДА

В нарадах взяли участь члени Екзекутивного Комітету: головний предсідник Йосип Лисогір, заступники го. предсідника проф. Іван Телюк, сенатор Павло Юзик, пані Марія Душник і Володимир Сохан, головний секретар Ярослав Падох і головний касир Петро Пуцило, а також головний редактор Антін Драґан. В нарадах, що відбулися 9-го квітня 1971 р. в Джерзі Ситі взяли участь також усі члени Головної Контрольної Комісії УНСоюзу, а саме: мґр Іван Геврик, мґр Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, д-р Іван Скальчук і д-р Михайло Данилюк. В продовженню нарад Екзекутиви, що відбулася 19 квітня 1971 р. у Торонто брали участь також голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик, головний контролер д-р Богдан Гнатюк і голова Головної Ради Василь Дідюк.

Наради розпочалися о год. 11.20 рано. Відкриваючи їх, головний предсідник Йосип Лисогір привітав приявних, зокрема головних контролерів та запропонував наступний порядок нарад:

1. Конференція з Головною Контрольною Комісією
2. Справоздання архітектів Юліяна Ястремського і Аполінарія Осадци
3. Прийняття протоколу попередніх екзекутивних нарад з 5-го березня 1971 р.
4. Справоздання членів Екзекутиви і головного редактора
5. Постійне фінансування нового будинку
6. Відзначення появи другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства в Торонто 19 квітня 1971 р.
7. Річне засідання Головного Уряду УНС в часі від 24-го до 28 травня 1971 р.
8. Закриття нарад.

1. Конференція з Головною Контрольною Комісією

Беручи до уваги, що Головна Контрольна Комісія цілий тиждень попереджуючий ці екзекутивні наради відбувала контролю діловодства УНСоюзу, головний предсідник Йосип Лисогір запросив до слова голову Головної Контрольної Комісії мґра Іван Геврика. Мґр І. Геврик поінформував приявних про переведення контролі в Головній Канцелярії УНС та на Союзівці, подаючи загальні завваги про вислід контролі та стан УНСоюзу. Його завваги доповнювали головні контролери, а саме: мґр Іван Винник, який перевів контролю фінансового Відділу, д-р Богдан Гнатюк, який перевів контролю Союзівки, д-р Іван Скальчук, який перевів контролю секретарського і організаційного Відділів та д-р Михайло Данилюк, який перевів контролю видавництва і друкарні УНСоюзу. Голова Контрольної Комісії мґр І. Геврик перевів контролю рекордового Відділу.

Після справоздання членів Головної Контрольної Комісії відбулася дискусія.

2. Справоздання архітектів Юліяна Ястремського та Аполінарія Осадци

Оба названі архітекти поінформували приявних про хід праці біля фундаментів нового будинку УНСоюзу та проблеми пов'язані з будовою того дому. Усі головніші пляни будинку є готові і робота поступає згідно з цими плянами. Зроблено відповідні замовлення заліза, бетону та інших матеріялів. Після їх справоздання приявні члени Головного Екзекутивного Комітету і члени Головної Контрольної Комісії, поставили архітектам ряд питань, одержавши вичерпну відповідь.

Опісля приявні пішли на перекуску. Потім продовжувалися наради зв'язані з переведеною контролею та недалекими річними нарадами Головного Уряду УНСоюзу.

Після цього вирішено ряд поточних справ, а саме уповноваження головного секретаря Ярослава Падоха взяти участь в нарадах Братської Секції Крайового Братського Конґресу та в Братському семінарі, що його влаштовує згадана Секція в Піттсбурґу 28-го і 29 квітня ц. р.; уповноважено делеґувати на загальні збори та переведення вишколу Окружного Комітету стейту Конектикат, що відбудеться в неділю 25-го квітня ц. р. в Гартфорді, заступника гол. предсідника проф. Івана Телюка і обласного організатора та головного радного Степана Гавриша; ухвалено доповнити морґедж, уділений Пластовій Фундації в Ню Йорку на її повністю перебудований дім до висоти $ 100,000 за 6½ відсотками; ухвалено взяти участь в програмі концерту, що відбудеться заходами крайового конґресу Братських Організацій Америки і Канади в Денвер, Колорадо 26-го вересня ц. р. з нагоди Крайової Конвенції Крайового Братського Конґресу та запросити до цього танцювально-вокальний гурток СУМА в Міннеаполісі; схвалено уділити морґедж на реальності при 31-45 36-та вулиця в Асторії, Н. Й. та І Шеді Лайн у Вудбридж, Конн.

3. Прийняття протоколу екзекутивних нарад з 5 березня 1971 р.

Схвалено прийняти протокол нарад Головного Екзекутивного Уряду з 5-го березня 1971 р. та його видрукувати.

Згодом схвалено перервати наради та продовжувати їх в дні 19-го квітня 1971 р. в Суттон Плейс готелі в Торонто починаючи від 1-ої години по полудні.

На цьому перервано наради о год. 7-ій вечора.

4. Справоздання членів Екзекутиви

На початку нарад, які розпочалися о год. 1.30 по пол. в понеділок 19 квітня 1971 р. в Суттон Плейс готелі в Торонто, заступник гол. предсідника проф. Іван Телюк запропонував скоротити звіти членів Екзекутиви, щоб мати змогу обговорити деякі конечні питання та змогти взяти участь в святочному відміченню появи другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства, яке відбудеться того ж дня в клюбі Торонтського Університету, починаючи з 5-ої год. по пол. Згідно з закликом проф. Телюка члени Екзекутиви звітували тільки про найважливіші справи.

Головний касир Петро Пуцило подав загальний фінансовий стан Українського Народного Союзу та його важливіші господарські проблеми. Він підкреслив, що в Братському Фонді є постійний брак грошей з уваги на національні цілі, стипендії і т. д.

Головний секретар Ярослав Падох подав звіт про загальний стан організаційної кампанії за збільшення УН-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Союзу в першому кварталі ц. р. В тому часі зорганізовано 855 членів, які зужито в цілості на покриття втрат. Завданням чергових місяців буде не тільки збільшити загальне число членів, але й покрити дотеперішні втрати. Продовжується акція лучення малих і неділяльних Відділів. В першому кварталі ц. р. получено три Відділи та четвертий розв'язано. Стан Відділів з кінцем березня ц. р. є 458. Відбувся ряд загальних зборів в Округах і намічено інші збори. Ті збори використовується для скріплення весняної кампанії для придбання нових членів. Ведеться кампанія, щоб якнайбільша кількість Округ і більших скупчень підготовила Союзовий день для нав'язання тіснішого зв'язку з громадянством. 12-го березня ц. р. в Скрентоні відбулася третя конференція Українських Братських Союзів, на якій відмічено потребу їх об'єднання і то лише зі сторони УНСоюзу. Звітодавець підносить потребу посилення намагань про об'єднання Союзів, чого вимагає національний інтерес. На внесення проф. д-ра Б. Гнатюка, піддержане пп. сенатором Юзиком, Петром Пуцилом і проф. Телюком, схвалено обрати двох уповноважених в цілях переговорів про об'єднання з іншими Союзами. В звітовому часі заанґажовано нового обласного організатора на Захід і Північ Канади, Теодора Токарика, з Калґари в Алберті, який перейшов чотироденний курс у Головній Канцелярії УНСоюзу. Звітодавець збирає звіти головних урядовців, які мають бути надруковані ще перед Річними Нарадами і до часу звіту наспіли всі звіти крім 5-ох звітів головних урядовців. Надруковані звіти будуть вислані головним урядовцям ще перед нарадами. До Стипендійної Комісії вплинуло до кінця березня ц. р. 41 подань, які тепер опрацьовується на Річних Нарадах цієї Комісії. Потрібно упорядкувати канадійські справи, а зокрема визначити територію діяльности канадійських обласних організаторів. Пропонує схвалити відбуття центрального курсу на Союзівці в червні ц. р. В дискусії проф. Богдан Гнатюк висловив свою готовість помагати в організаційних справах Піттсбурзькій Окрузі.

В своєму звіті заступниця гол. предсідника п-і Марія Душник відмітила свою участь в засіданні нюйоркського Братського Конґресу, який обрав її до своєї Екзекутиви; в окружних зборах Ню Йорку, Нюарку і Джерзі Сити та вручення почесних грамот найкращим організаторкам п. Стецюк і п. Гнатюк; у поминках по покійнім головнім предсіднику Дмитрові Галичинові в 10-ліття його смерти та піднесла потребу активної участи Українського Народного Союзу, зокрема його жіноцтва в акції проти занечищення повітря та упорядкування оточення, щоб його зберегти в умовах в яких можна жити. Після дискусії схвалено, на внесення п. Марії Душник, піддержане проф. Б. Гнатюком, щоб таку акцію повести з рамени УНСоюзу в пресі та видати відповідну брошуру. При цьому, проф. Б .Гнатюк пропонує ще до річної наради Головного Уряду випрацювати програму спортової діяльности та культурних імпрез на Союзівці в цьому сезоні.

Заступник гол. предсідника на Канаду, сенатор Павло Юзик поінформував про наради канадійської репрезентації, що відбулися 28-го лютого ц. р. на яких схвалено, що головою є він, а його заступниками є головні урядовці з Канади, які відповідатимуть за свої Округи, а саме: мґр Іван Геврик за Західню Канаду, Василь Дідюк за Східню Канаду, а Дмитро Попадинець за Монтреальську Округу. В загально-канадійських справах рішатиме ціла репрезентація. Репрезентація відмітила конечність уділювання морґеджів, зміцнення інформаційної служби на терені Канади в користь УНСоюзу та періодичних нарад репрезентації. Звітодавець вдержує зв'язок з обласним організатором Федором Токариком та сподіється, що він розгорне ширшу діяльність та закладатиме нові Відділи УНСоюзу. На закінчення звіту, звітодавець подав інформації про сьогоднішній стан Високошкільної Стипендійної Фундації в Канаді. Звіти сенатора Юзика доповнювали головний контролер, мґр Іван Геврик та головний радний Василь Дідюк, ставлячи конкретні пропозиції для влаштування канадійських справ та бюджету для переведення канадійських плянів у життя.

Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан поінформував про працю Рекордового Відділу та про перевантаження його персоналу пильними працями в наслідок занедужання декількох службовиків та все ще неповного складу службовиків цього Відділу. Він теж звітував про недавно проведені секретарсько-організаційні курси по Округах, підкреслюючи їх корисність в тому, що в таких курсах по вільних від праці вікендах беруть звичайно участь майже всі місцеві секретарі, організатори і союзові діячі. Володимир Сохан також повідомив, що він візьме участь в такому окружному курсі в Перт Амбой, натомість просив з огляду на перевантаження працею в Головній Канцелярії, звільнити його з поїздок на Збори Окружних Комітетів пропонуючи делеґувати на них других членів Екзекутиви.

Заступник гол. предсідника, проф. Іван Телюк здав коротке справоздання зі своєї діяльности за звітовий час і підніс ряд важливих союзових проблем, а саме: намагання стейтових урядів оподаткувати братську діяльність з чим він бореться на терені стейту Конектикат; потребу пляну зовнішніх зв'язків УНСоюзу; дальшого уділювання морґеджів на доми членів. Зокрема, відмітив він потреби своєї Округи та сусідніх Округ Нової Англії та виявив готовість провести свої двотижневі вакації в травні ц. р. на об'їзд цих Округ, для допомоги в їхніх організаційних і загальних союзових проблемах.

Головний предсідник Йосип Лисогір у своєму звіті подав загальний фінансовий та організаційний стан Українського Народного Союзу та порушив ряд актуальних справ в зв'язку з чим схвалено, на внесення В. Сохана, піддержане мґ-ром І. Гевриком, делеґувати головного касира і головного секретаря як репрезентантів Екзекутиви на відмічення сімдесятиріччя колишнього довголітнього заступника головного предсідника, інж. Степана Куропася, яке відбудеться в Чикаґо 15-го травня ц. р. На внесення мґра Івана Геврика, піддержане проф. І. Телюком, схвалено відзначити сторіччя з дня народження найстаршого члена УНСоюзу Матвія Малича та скласти йому відповідний дарунок. Прийнято до відома інформацію головного предсідника, що в Давфині в Канаді існує Український Культурний Центр, який запропонував членство в своїй екзекутиві головному предсідникові Йосипові Лисогорові, що прийнято до відома.

З уваги на це, що наблизився час святочного відмічення появи друком другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства, закінчено засідання о год. 4.45 по пол.

Ярослав Падох, головний секретар

НЮЙОРКСЬКИЙ ПОСАДНИК ЛІНДЗІ сам не знає, до якої партії йому належати. Офіційно він республіканець, але його приятелі намовляють його, щоб перейшов до Демократичної Партії і від неї кандидував на президента в 1972 році. Ліндзі публічно заявляє, що не буде старатися про кандидатуру на президента, але політики вважають це тільки політичною тактикою. Ліндзі відмовився бути на республіканському прийнятті в Ню Йорку, бо, мовляв, має інше зобов'язання в той самий день. Демократи не просять його на своє партійне прийняття, бо він не є членом їхньої партії.

МІЖ СОЮЗОВЦЯМИ В ОТТАВІ

І знов вибираюсь 15- травня до Оттави на чергові річні загальні збори Відділу УНС. Багато уваги присвячуємо нашому „столичному" Відділові УНС, не тільки тому, що він є „столичний" і в ньому живе заступник головного предсідника сенатор П. Юзик, та голова Кадійського Представництва, але також і тому, що у немалій українській громаді у великій мірі заступлений наш: науковий, адміністраційний, професійний та політичний світ. Тому змагаємо, щоб цей Відділ став не тільки численним, але репрезентаційним.

В автобусі зустрічаю свого приятеля Всч. о. Лева Чайку, якого жартома все кличу „наш північний патріярх", бо дійсно на великих просторах Канадійської півночі він обслуговує кільканадцять наших місійних станиць - парафій. Вітаємось і радіємо, що зможемо поговорити. Він вертається до Валдору із священичої конференції та похоронів сл. п. С. Борецького, батька нашого Преосв. Кир Ізидора. До Оттави їздить він часто тому, що у цьому ж університеті славістики, він студіює, там живе і також робить маґістерські іспити його сестра. Занимаємо місця у переповненому автобусі. Дійсно присмно, маючи доволі часу поговорити про різні справи.Ззуважуємо, що нашій розмові прислухуються сусіди. Одна старша пані, яка вже кілька разів заявляла, що „їду до Оттави подивитись на тюльпани" — таки не видержує запитуючись, якою це ми мовою говоримо, бо хоч вона її не розуміє, дуже собі подобала! На підтвердження, що говоримо по-українському, розкладаючи руками каже: „я ж повинна була вже її знати!" Оттава, автобусова станція, і ми прощаємось з о. Левом.

Телефонічно зв'язуюсь з нашими союзовцями столиці. Наша секретарка, Л. Шульгин запевняє, що збори заповіджені, члени повідомленні, приміщення готове. Голова Відділу, інж. Світуха оправдується, що на жаль не зможе взяти участи у зборах, бо ненадійні службові обов'язки ведуть його аж до Англії. Сенатор П. Юзик ще в дорозі але запевняє, що на час буде. Л. Шульгин запрошує до своєї гостинної хати, а потім везе мене дорогою, щоб і мені показати „Оттавські тюльпани". Окремою увагою користуються ті, що присилає їх щороку голляндська королева з вдячности за гостинність Канади і її столиці — де вона перебувала під час другої світової війни.

Удомі п-ва Шульгинів, мила зустріч з ред. Р. Шульгином який викладає французьку мову на Монтреальському унівеситеті, для вищих працівників адміністрації. Він є редактором французької газети. Збори відбуваються в готелі п. Рештітника, який відпускає одну залю для діяльности Пласту. Поважне число присутніх підтверджує зацікавлення справами УНС. Збори, відкриває в заступстві неприсутнього голови інж. Світухи, секретарка Л. Шульгин, вітаючи присутніх з заподанням порядку нарад, та вибором Президії зборів до якої увійшли: д-р проф. К. Біда — голова, п-ні В. Боцюрків — секретарка. До Президії входили також: сенатор П. Юзик і В. Дідюк. По ділових звітах, запитаннях, відповідях і дискусії, уділено абсолюторію уступаючій Управі і обрано нову Управу в такому складі: мґр Р. Карп'як — голова, п-і Ліда Шульгин — заступник голови, п-і Віра Боцюрків — секретар, п. Костик Шульгин — касир; Контрольна Комісія: д-р І. Тесля — голова, П. Семчишин і п-і М. Юзик — члени. Представники до місцевого Відділу КУК: п-і В. Боцюрків і п-і М. Юзик.

По виборі нової Управи, та в обговоренні пляну праці виступив сенатор П. Юзик вказуючи на великі цілі й завдання УНС у праці для української спільноти. Головний радний і організатор В. Дідюк дав цілий ряд практичних вказівок в організаційній праці, та вияснив цілий ряд порушених питань, розгорнув думку можливости росту Відділу УНС в Оттаві і закликав присутніх доложити всіх старань, щоб дійсно Відділ вповні заслужив собі цю почесну назву „Відділу столичного". Майже, всі присутні забирали слово у різних справах. Видно було повне заінтересування працею УНС. На закінчення загальних зборів пані приготовили закуску з часм і кавою під час якої присутні порушили і обговорили цілий ряд різних справ.

По закінченні, новобрана Управа відбула ще додаткове засідання в гостинному домі п-ва Шульгинів, на якому обзнайомлено їх, а зокрема нову секретарку п-і В. Боцюрків з початковими проблемами її праці. Є надія, що Відділ УНС в Оттаві, під доглядом сен. П. Юзика та активним проводом, дійсно стане одним із кращих і численніших. Новий плян праці — це збільшення Відділу найменше до сто членів у цьому році. Бажаємо успіхів новій Управі, щиро й сердечно, дякуючи старій за її дотеперішню працю, зокрема секретарці Відділу Л. Шульгин. Багато надії дає нам також і новий голова Відділу мґр Р. Карп'як — молодий, енерґійний та активний член нашої української спільноти. Вірю, що наша дальша співпраця у розбудові і рості УНС — буде постійною й успішною. Моя зустріч з Оттавськими союзовцями вповні це підтверджує.

В. Дідюк.

Пассейська Округа УНС відбула окружні наради

В неділю 23-го травня о год. 7.30 вечора, відбулися наради Окружного Комітету Відділів УНС, що входять до Пассейської Округи. Наради, відкрив голова Округи І. Хомко привітавши присутніх представників Відділів, подав ціль сьогоднішніх нарад. На нарадах найбільше заступлений був 42-ий Відділ — п'ятьома особами, а інж. В. Бакалець оправдав свою неприсутність бо виїхав з пластунами на підготову Свята Весни. 64-ий Відділ заступав А. Зілінський, 182-ий А. Гнатюк. 97 і 394 Відділи не прислали своїх представників. Голова Окружного Комітету, І .Хомко інформував присутніх, про підготову до великого Союзового Фестину (пікніку) який вперше в стейті Н. Дж. має відбутися в Українському Селі, в Бавнд Бруку, в неділю 29-го серпня.

На нарадах в Стейтовім Комітеті з нашої Округи беруть постійну участь голова — І. Хомко, організаційний референт — П. Головачук і скарбник І. Блиха. І. Хомко вже договорився з місцевим Осередком СУМА, який безкоштовно візьме участь в мистецькій частині фестину зі своєю мандоліновою оркестрою, рівнож закликав, щоб Управи поодиноких Відділів доложили всіх зусиль, щоб в першу чергу наше членство взяло масову участь у фестині, а також, щоб подбати про участь ширшого українського громадянства Пассейку й Округи. Голова Округи також закликав до наполегливої праці над приєднанням нових членів до УНСоюзу, заявивши, що ми повинні прямувати до збільшення членства — до сто тисяч членів і це число ми повинні осягнути вже до наступної Конвенції. І. Хомко подав практичні вказівки для представників Відд., як можна і треба організувати нових членів. В дискусії забирали слово майже всі присутні і висловлювали свої побажання тіснішого зв'язку поміж нашими Відділами і такої праці, щоб зацікавити ширше українське громадянство УНСоюзом і про його великий вклад в українське організоване життя.

Петро Головачук закликав продати якнайбільше квитків на фестин і вказував де треба шукати членів. А. Гнатюк закликав при нагоді пікніку, відвідати музей при Церкві-Пам'ятнику, там є цінні історичні українські речі, які повинна побачити наша молодь. І. Блиха пропонував влаштувати забаву для нашої молоді, бо на нашому терені є багато молоді, яка ще не є членами УНСоюзу і навіть та, що є членами мало про нього знає. А. Зілінський закликав зорганізувати новий Відділ з молоді, заохотити їх і нехай вони самі себе організують. Н. Михайлишин сказав, що існують речі якими можна зацікавити молодь, чи то забави для молоді, бенкет — чи просто якась зустріч з нашою з нашою молоддю, це наші завдання на які ми повинні звертати увагу.

Василь Маруцак сказав, що ми маємо всі дані і можливості в Пассейку, зі своєю метрополітарною Округою стати передовою громадою, біда в тому, що та справа в нас дуже занедбана хоча на це є дуже великі можливості.

На закінчення голова Округи, І. Хомко просив Управи Відділів тримати з ним живий, постійний контакт, а він кожної хвилини готовий служити практичними порадами.

Василь Маруцак

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ 1971 Р.

Місяць квітень не належить до добрих союзових місяців. Число придбаних членів не досягло навіть повних трьох сотень. Тимто ми не можемо бути вдоволеними ні трудом наших організаторів, ні заходами Відділових та Окружних Управ. У час, коли наші втрати стабілізувалися приблизно на 5.000 річно, або на 400 членів місячно, кожний місяць, який принесе менше, як 400 членів є дефіцитовим. Тільки наша тверда постанова розбудувати дальше нашу велику установу й то вшир і в глиб, тобто збільшуючи кількість нових членів та збільшуючи висоту забезпечення давніх членів, тільки вона може нам допомогти закінчити цей рік з повним успіхом, а це значить придбати бодай 6.000 членів. І до цього закликаємо усіх відділових, окружних і головних урядовців у вступі до цього місячного звіту за минулий квітень.

Та все ж і цей місяць має свою гарну сторінку. Весняною надією стало постання нового, надійного Відділу ім. Верховного Архиєпископа Йосифа при церкві св. Володимира і Ольги в Чикаґо, який в нашій новій статистиці скривається під скромним порядковим числом 51. Вітаємо його щиро поміж нашими, майже п'ятсот Відділами і бажаємо йому і його членству не тільки многих і щасливих років існування й розвитку, але й щоб він скоро дійшов до своєї першої сотні членів, а по цім, ввійшовши в „клюб" більших Відділів Чикаґо, став з ними на дружнє змагання за найбільший розвиток і активність на союзовому і загально-громадському ґрунті.

Вітаємо поміж нашими найбільш успішними місячними працівниками організатора 51-го Відділу і сеніора наших організаторів Миколу Ткачука, обласних організаторів Євгена Репету і Василя Дідюка та довгорічного переможця у союзових кампаніях й кол. заступника головного предсідника Богдана Зорича. Вітаємо з першим місцем поміж усіми Відділами 221-ий Відділ в Чикаґо під проводом секретаря і головного радного Тараса Шпікули й його „сусідів", Відділ ч. 240 в Клівленді під проводом секретаря М. Кігічака та новий Відділ ч. 51 під проводом секретаря Я. Шаруна. В цім місяці Чикаґо, після трьох місяців першенства Ню Йорку, вперше в цім році стало першуном між Округами. Від його дальшої праці та активности Ню Йорку і інших Округ залежатиме, чи ним останеться на довше. Кінчаючи цей загальний огляд минуломісячної кампанії, більш, ніж коли ,наполегливо закликаємо усіх союзових діячів, а зокрема відділові секретарі та конвенційних делеґатів, до спільної, постійної і відданої праці для нашої великої, як в членстві так у його убутках, які ждуть на поповнення, установі.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ ПО КІНЕЦЬ КВІТНЯ 1971 Р.

П. Ч.	Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у квітні	Разом у 1971 р.
1.	Чикаґо, Ілл.	34	44	152
2.	Ню Йорк, Н. Й.	38	17	127
3.	Філядельфія, Па.	37	18	102
4.	Дітройт, Миш.	20	34	89
5.	Торонто, Онт.	24	22	78
6.	Клівленд, Огайо	19	20	65
7.	Нюарк, Н. Дж.	22	6	51
8.	Рочестер, Н. Й.	8	5	46
9.	Піттсбурґ, Па.	19	4	42
10.	Перт Амбой, Н. Дж.	12	9	41
11.	Джерзі Ситі, Н. Дж.	12	13	36
12.	Алентавн, Па.	12	4	28
13.	Ніяґара, Онт.	10	10	27
14.	Ню Гейвен, Конн.	14	14	26
15.	Балтимор, Мд.	9	8	25
15.	Сиракюзи-Ютика, Н. Й.	14	10	25
17.	Монтреаль, Квіб.	9	2	22
18.	Янґстави, Огайо	10	7	21
19.	Боффало, Н. Й.	10	...	17
19.	Шамокин, Па.	20	4	17
19.	Вінніпеґ, Ман.	20	5	17
22.	Трой, Н. Й.	7	5	14
23.	Пассейк, Н. Дж.	6	3	13
24.	Вилкс Бери, Па.	9	4	11
24.	Вунсакет, Р. Ай.	7	4	11
26.	Бостон, Масс.	5	2	7
27.	Скрентон, Па.	10	1	4
28.	Лудлов, Мас.	5	—	2
28.	Міннеаполіс, Мінн.	6	—	2
30.	Ст. Люіз, Мо.	7	—	—
31.	Необ'єднані Відділи	28	11	24

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ КВІТНЯ 1971 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Ч. Відд.	Місцевість	Число чл.	П. Ч.	Число Відд.	Місцевість	Число чл.
1	221	Чикаґо, Ілл.	27	15	20	Гамтрамк, Миш.	12
2	240	Клівленд, Огай	26	15	94	Гамтрамк, Миш	12
3.	51	Чикаґо, Ілл.	25	15	174	Дітройт, Миш	12
4	432	Торонто, Онт	23	15	468	Ніяґара, Онт.	12
5	379	Чикаґо, Ілл.	22	19	115	Кантон, Огайо	11
6	5	Асторія, Н. Й.	17	19	327	Гемпстед, Н. Й.	11
7	340	Клівленд, Огайо	16	19	397	Філядельфія, Па.	11
8	25	Джерзі Сити, Н.Дж.	15	19	407	Торонто, Онт.	11
8	361	Ню Йорк, Н. Й.	15	19	440	Торонто, Онт.	11
10	204	Ню Йорк, Н. Й.	14	24	8	Йонкерс, Н. Й.	10
10	340	Нюарк, Н. Дж.	14	25	127	Боффало, Н. Й.	10
12	158	Бруклин, Н. Й.	13	24	423	Чикаґо, Ілл.	10
12	217	Рочестер, Н. Й.	13	27	427	Ст. Кетринс, Онт.	10
12	471	Монтреаль, Квібек	13				

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ КВІТНЯ 1971 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Відд.	Число чл.	П. Ч.	Організатор	Відд.	Число чл.
1	В. Дідюк	407	41	11	Р. Чучкевич	346	16
2	В. Оріховський	353	36	12.	Квітка Стецюк	25	15
3	С. Гавриш	83	32	13	А. Саноцький	158	13
4	Є. Репета	292	27	13	В. Палідвор	204	13
5	М. Ткачук	114	26	13	Т. Кубарич	217	13
6	Т. Шпікула	221	25	16	А. Копистянський	327	11
7	В. Зорич	432	23	16	М. Нич	397	11
8	А. Кігічак	240	22	16	Софія Куца	440	11
8	М. Семків	379	22	19	П. Дяків	427	10
10	М. Хоманчук	5	17				

ЗДОБУТКИ ЧЕМПІОНІВ КВІТНЯ 1971 Р.

Ч. П.	Організатор	Відділ	Число членів	Сума забезп.	
1.	М. Ткачук	114	25	$ 28.000	
2.	Є. Репета	292	16	43.500	5 АДД
3.	В. Зорич	432	13	20,000	
4.	В. Дідюк	407	10	46.000	3 АДД

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ У КВІТНІ 1971 Р.

Ч. В.	Організатор	Придбав у квітні	Сума забезпечення		Разом у 1971 р.
5	М. Хоманчук	1	$ 1,000		17
8	В. Оріховський	1	1,000		10
13	П. Шевчук	1	1,000		4
14	М. Отрок	1	2,000		7
15	О. Зинюк	3	3,000		3
17	Я. Билень	1	1,000		2
20	Р. Куропась	2	10,000	1 АДД	12
22	Олена Олек	2	6,000	1 АДД	7
23	І. Вінковський	1	1,000		1
25	Квітка Стецюк	8	27,000	3 АДД	15
27	Люцина Олесницька	1	1,000		1
32	Анна Хомин	7	7,000		8
34	Л. Блонарович	1	500		2
35	Б. Вовчик	1	1,000		3
38	С. Гонза	1	1,000		5
39	В. Оріховський	1	1,000		3
42	П. Головачук	3	3,000		8
47	Анна Гарас	3	11,000	2 АДД	5
48	С. Івасечко	1	1,000		3
51	М. Ткачук	25	28,000		25
55	А. Ціздин	2	2,000		6
56	П. Когут	2	1,500		5
57	В. Жмудь	1	1,000		3
70	М. Жук	2	2,000		4
81	А. Лукіянчук	1	1,000		2
82	Ольга Маруцак	4	11,000	1 АДД	9
90	О. Сидор	4	12,000	2 АДД	9
93	І. Данилюк	2	2,500		2
94	Люба Басько	3	7,000	1 АДД	12
96	Н. Драпала	1	5,000	АДД	1
102	М. Бобечко	2	2,500		4
106	А. Іванюк	3	2,000		9
112	Марія Федак	3	3,000		3
114	А. Дорошенко	1	10,000		5
115	П. Бабич	1	5,000		
	Є. Репета	3	10,500	2 АДД	11
120	В. Рефт	1	1,000		2
125	С. Касіян	1	1,000		1
128	М. Глова	2	1,000		3
131	Є. Репета	2	15,000		
	Л. Боднар	2	3,000		4
144	М. Чомко	1	5,000		2
146	І. Корб'як	1	5,000		
	Є. Репета	2	6,000	1 АДД	6
152	І. Бакум	3	1,500		3
155	М. Фединишин	1	2,000		6
167	І. Вельґан	1	5,000		
	Є. Репета	2	6,000	1 АДД	3
168	І. Бабин	2	2,000		3
171	Стелла Расн	2	2,000		4
174	А. Слюсарчук	2	10,000		
	Є. Репета	3	15,000	3 АДД	12
177	І. Лаба	1	1,000		2
180	Геновефа Жеребняк	1	5,000	АДД	1
192	М. Політило	1	10,000		5
194	Є. Манацький	2	2,000		7
204	В. Палідвор	4	4,000		14
206	Л. Гардінк	1	2,000		6
217	Т. Кубарич	2	2,000		13
221	Т. Шпікула	1	4,000		27
226	М. Кальба	2	3,000		2
233	Богданна Сілецька	1	1,000		1
234	І. Іваник	1	2,000		5
235	М. Бобер	5	11,000	1 АДД	5
238	Анна Ремік	1	500		5
240	М. Кігічак	7	20,000	2 АДД	
	Є. Репета	3	5,000		26
245	М. Мартиенко	2	3,000		3
254	Б. Романишин	1	1,000		1
259	І. Івасюк	1	1,000		6
261	П. Аркотин	1	1,000		5
266	В. Труфин	2	2,000		5
268	Е. Барилка	1	1,000		1
270	С. Островський	1	1,000		5
271	В. Оріховський	1	5,000	АДД	1
277	Е. Гомотюк	1	1,000		4
278	Евгенія Ваславська	3	11,000	2 АДД	3
289	В. Гуссар	1	1,000		8
291	Є. Репета	1	1,000		1
292	П. Федик	5	17,000	3 АДД	8
293	Марія Демидчук	1	1,000		2
316	В. Гавриляк	2	1,500		9
319	Ю. Вельґош	1	1,000		1
325	В. Оріховський	1	5,000	АДД	1
336	Г. Кисіль	1	1,000		3
337	Е. Притула	1	1,000		6
339	С. Лупацій	1	1,000		1
341	І. Хрін	3	11,000	2 АДД	7
344	А. Яворський	2	7,000		
	Т. Бутрей	2	7,000	1 АДД	7
346	Р. Чукевич	1	4,000		16
348	Марія Макар	1	1,000		2
349	М. Захарко	1	3,000		1
350	Т. Фінів	1	1,000		4
352	Я. Щербак	1	500		4
356	О. Продивус	5	4,000		
	М. Депа	1	1,000		9
361	В. Вишиваний	4	4,000		
	І. Пригода	3	3,000		15
362	С. Гавриш	1	1,000		
	Ф. Петрик	1	1,000		8
372	І. Головко	1	500		8
374	В. Федорів	1	1,000		2
379	М. Семків	4	3,000		22
386	М. Лисогір	1	3,000		
	Катерина Його	1	1,000		5
387	С. Гавриш	6	28,000	5 АДД	
	В. Олійник	2	11,000		9
407	В. Шаран	2	6.000	1 АДД	11
408	І. Курман	1	2,000		
	В. Дідюк	2	6.000	1 АДД	7
414	І. Телюк	2	1,000		4
418	В. Дідюк	3	9,000	1 АДД	8
427	П. Дяків	2	6,000		10
430	І. Кніґницький	1	5,000	АДД	3
432	Б. Зорич	13	20,000		23
444	Л. Вовк	1	2,000		9
445	І. Геврик	1	5,000		3
458	Д. Пиш	3	5,000		4
463	В. Гірняк	1	1,000		1
464	М. Хомин	1	1,000		1
468	В. Дідюк	5	31,000	1 АДД.	12
471	Р. Стефанюк	2	10,000		13
477	В. Оріховський	1	2,000		1
484	В. Запаранюк	6	7,000		8
496	П. Ойцусь	2	6.000		
	Марія Шевченко	1	500		3
507	Ф. Токарек	3	15.000	1 АДД	3

ЯРОСЛАВ ПАДОХ, гол. секретар

Д-р Василь Палідвор

ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКОГО СОЮЗОВЦЯ

(Із слова на Святочних Сходинах у 10-річчя смерти пок. Дмитра Галичина).

Не в тім діло, щоб довго прожити, а в тім, щоб життя марно не пройшло!
Шукайте сил у себе самих, а найдете їх!

Холодний день 26-го березня 1961 р. в Ню Йорку. Блискавкою рознеслась сумна вістка, яка до глибини сердець потрясла українську громаду: головний предсідник УНС, президент УККА, екзекутивний директор Комітету Пам'ятника Т. Шевченкові, б. УСС, старшина Укр. Гал. Армії, учасник Визвольних Змагань, провідний діяч української спільноти в Америці на протязі 30-років, не живе... Мимо всіх старань не вдалося врятувати життя після нещасливого випадку, що його таємниця залишилася нерозв'язаною. Понеслась та сумна вістка теж ген туди почерез моря широкі, почерез Карпати високі — до рідної Рогатинщини, бо і там покійного знали як карного, відданого сина, члена великої української сім'ї, що його доля відірвала від рідного, матірного пня.

10 років проминуло від тієї сумної дати.

Це природна річ, що багато заслужених людей відходить, але не багато таких, що їхню велику втрату відчуває і за нею сердечно жалує не тільки ближча і дальша родина, приятелі, але вся громада, ціла спільнота, а у випадку покійного Дмитра Галичина зокрема відчула ту болючу втрату наша велика Союзова родина.

І в цю 10-ту річницю смерти того визначного в розвою Українського Народного Союзу діяча – сьогодні наша нюйоркська Округа Відділів УНС, а зокрема Управа й членство 204 Відділу ім. козака о. Агапія Гончаренка, що його членом пок. Дмитро Галичин був від дня заложення в 1925 р. аж до своєї смерти, як теж Відділу 19-го, що носить назву ім. Дмитра Галичина, і 361 Відділу „Дністер", що в ньому членами є присутні тут три брати і їхня родина рішили відзначити цю болючу сумну річницю — святочними сходинами.

І хоч багато з нас знали Покійного особисто зі спільної праці на союзовій чи громадській ниві — то все ж таки хай буде вільно мені пригадати бодай коротко найважливіше з життя покійного Дмитра Галичина, що то до нього наші союзові піонери завжди казали: „наш пан Галичин" і підкреслити ,чому цей „пан Галичин", був власне тим, що його передчасну смерть відчула так болюче не тільки дружина, найближча родина, не тільки наша союзова, але ціла українська громада.

Дякуючи живим, тут присутнім його братам, а зокрема найстаршому Іванові, я хотів би, щоб залишився можливо вірний і повний життепис Покійного.

Народився покійний Дмитро Галичин в селі Дички, Рогатинського повіту, галицької волості. Батько Кирило й мама з дому Боднар мали 10-ро дітей, з них живе ще трьох братів Іван, Василь і Осип присутніх з їхніми рідними на цих поминках, а двох братів, Федь і Гринько, та сестра Настя живуть в Україні. Господарство — біля сім моргів поля — ледве вистачало на прожиття численної родини.

Початкове навчання розпочав Покійний у рідному селі, що мало тоді тільки триклясову школу. Дальше навчання продовжував в школі в сусідньому селі Заланові, де в тих часах був парохом теж і для села Дички — відомий церковний і громадський діяч і патріот о. Ваньо. Цей останній, розуміючи вагу й значення та потребу збільшення кадрів української інтелігенції, зорганізував у своєму селі гімназійні курси, підшукував здібних учнів, головно тих бідніших, і після відповідного приготування — возив їх до Львова здавати іспити. Між ними був теж покійний Дмитро Галичин. Коли вкоротці відкрито в Рогатині українську приватну гімназію, що її директором був відомий широко в Галичині педагог проф. Галущинський, то Покійний в другій клясі був уже учнем рогатинської гімназії. Належав до найкращих, відзначаючих учнів. Рідна Школа давала учням не тільки належне навчання, але теж якнайкраще патріотичне, національне виховання.

То ж і не диво, що коли в 1914 році вибухла перша світова війна, то покійний Дмитро Галичин, бувши учнем 7-ої кляси, зголосився добровільно до формації Українських Січових Стрільців. В 1915 році помер батько і пок. Дмитро був на короткій відпустці дома. Ранений в Карпатах на російському фронті, був на лікуванні в шпиталі у Відні, а після видужання здав тоді гімназійну матуру. Після розвалу Австрії, в Листопадові дні 1918 року, як поручник, перебирав владу від австрійської, а краще кажучи, від польської адміністрації і став повітовим військовим командантом української вже влади. Як старшина українського війська відступав разом з українською армією за Збруч, був деякий час військовим командантом міста Вінниці, а відтак, після відомих подій, попав у польський полон.

Як оповідає брат покійного Іван, що в 1912 році був уже в Америці, що він дістав у 1920 р. листа з дому, щоб прислав трохи грошей для звільнення брата з польського полону, що й сталося. За порадою та допомогою того ж брата Івана, Покійний виїхав до Відня в 1920 році й вступив там до відомої на цілу Австрію Експортової Академії. Брат Іван посилав йому кожного місяця 10 дол., аж поки Покійний не закінчив Академії. Там він вивчив між іншим добре англійську мову, маючи як професора родовитого англійця. Хоч брат Іван радив йому виїхати до Америки, Покійний поїхав до Праги, де тоді було дуже багато молоді-військовиків. Там одержав т. зв. „нансенівський пашпорт".

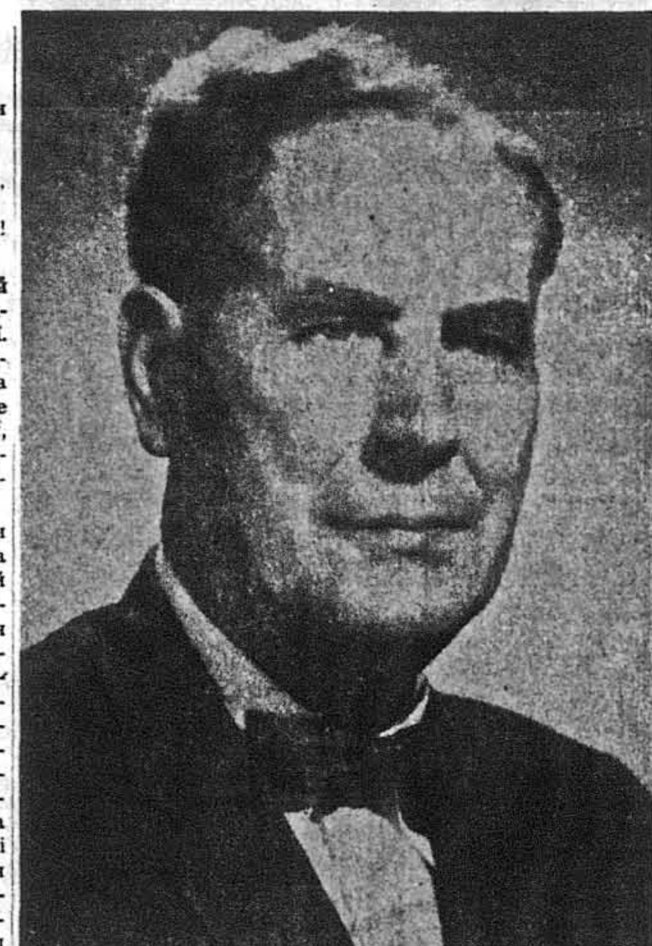
Але за порадою і при допомозі брата Івана таки виїхав до Америки і прибув до Ню Йорку. Тому, що знав кілька мов, а зокрема англійську, то скоро дістав працю в банку. Відтак перейшов на працю в пересилковому бюрі в Ню Йорку, яке займалося головно транспортами людей до Америки, але вкоротці його покликано на управителя Українського Народного Дому, що тоді містився при 6-ій вулиці (схід), де тепер є будинок школи св. Юра.

В 1925 р. вступив в члени 204 Відділу УНС, що якраз в тому році його зорганізовано. Тут відразу вибився на передового члена, а будучи добрим промовцем, його висилали з промовами на різні збори, академії національні святкування.

На 18-ій конвенції в 1933 р. його вибрано на головного секретаря і ним був Покійний аж до 1950 р. На 22-ій конвенції вибрано Покійного головним предсідником УНС на місце померлого Миколи Мурашка, а відтак його перевибрано на той пост на 23-ій і на 24-ій конвенціях і ним він залишився аж до своєї трагічної смерти. На конвенції 25-ій нагороджено його пам'ятковим годинником за 25-річну дуже віддану, визначну працю в УНС.

В 1934 р. Дмитро Галичин одружився зі Стефанією Перестюк і жили вони початково в Джерзі Ситі, а відтак перенеслися до Ню Йорку.

Час урядування Покійного, як секретаря, а відтак головного предсідника, це доба найкращого розвитку УНС. Він, як головний предсідник, втішався великим авторитетом серед членства. Був завжди погідної вдачі, при зустрічах з членами з кожним говорив спокійно, лагідно, для кожного мав добре слово, так неначе б він був сердечним приятелем. Він не вмів уноситися, не тратив рівноваги духа навіть коли були на нарадах, чи на конвенціях гарячі, контроверсійні питання, Покійний своїм тактом, розважним підходом, вмів успокоїти, злагіднити напружену атмосферу.

СЛ. П. ДМИТРО ГАЛИЧИН

Я особисто був на кількох конвенціях за його урядування як секретаря і предсідника. Коли Покійний навіть звертав увагу на ті чи інші недотягнення чи то секретарів, чи других виділових урядовців, то говорив про це не з „висоти" свого найвищого гієрархічного ступеня, а прямо, неначе батько звертався до них і доражував, як направити той чи інший недолік в організації. Це був йому питомий, вроджений дар — підходити до кожного навіть найгостріше напнятого питання, щоб полагодити його під кутом якнайкращого висліду для добра організації.

Пригадую такий характеристичний момент, як то на одній з конвенцій, при устійненні платні для головних екзекутивних урядовців був внесок, щоб головному предсідникові призначити 500 чи тисячу долярів додатково, то як сьогодні звенять слова Покійного. „Ми всі три рівні, працюємо разом для добра організації, що її очолюємо, і платня повинна бути однакова для кожного з нас." Не диво, що Покійного шанували й любили всі, а вже наші члени-піонери, головно наші старші віком сердешні лемки, прислухувались до нього, неначе на „проповіді" священика в церкві. Для них він був і „пан голова" і „пан президент" і „пан Галичин", — але передовсім він був від 1950 року „пан председа" і таким залишився.

На ту надзвичайну відданість справам організації, яку Покійний очолював, вказує от хочби такий на позір дрібний факт, що будучи звичайним членом 204 Відділу УНС, він завжди був присутній на кожних Річних Загальних Зборах Відділу, а часто навіть ними проводив. Дмитро Галичин разом з покійним редактором Мишугою, поруч довголітнього члена Екзекутиви, сеніора Романа Слободяна, на нашому святкуванні сьогодні присутнього — був промотором організаційного росту, активности, ваги й значення УНС в українській громаді. 30-літня праця Покійного залишила незатертий слід в досягненнях громадського і політичного секторів, а для проводу УНС зокрема стала неначе тим дороговказом для майбутніх наслідників у праці.

Та надзвичайні заслуги Покійного — це не тільки в УНСоюзі, але теж у інших численних ділянках загально-громадського життя. Я ограничуся, щоб бодай коротко згадати про найважніше.

Покійний Дмитро Галичин був членом Управи Об'єднання Американсько-Українських Організацій, що було централею репрезентації українців між двома світовими війнами, що відтак перетворилося у 1940 р. і переорганізувалося в Український Конгресовий Комітет. Він був проєктодавцем системи Народного Фонду, відігравав провідну ролю в Пан-Амерк. Укр. Конференції (зв. ПАУК), був основником і першим головою ОбВУА, членом президії ЗУАДК та багатьох інших організаційних клітин і не буде пересадою, коли сказати, що Покійний був центральною особою — лідером цілої нашої громади.

Покійний завжди був на передовій лінії громадського життя, він вмів не тільки керувати, але, що саме головне, мав особливий дар координувати працю, спрямовувати її в одне русло, стоючи на понадпартійно-груповими гаслами, ладнаючи часто складні питання тих чи інших контроверсійних справ, чи непорозумінь. Вся дія Покійного була спрямована на краще „завтра" громади на цьому терені, і під кутом добра, допомоги батьківщині — українському народові на рідних землях.

Не диво, що вістка про несподівану, трагічну смерть Дмитра Галичина вкрила тяжкою жалобою і смутком, побіч його дружини й його рідних, не тільки віддану йому велику союзову родину, не тільки всі українські громадські, суспільні та політичні організації, одним словом всю українську громаду, але теж і чужинний світ, бо і в ньому його знали й поважали. Вістку про його смерть подали теж американські газети, пресові агенції, радіовисильні деякі навіть зі знимками покійного, а сотні листів, телеграм від своїх і чужих були доказом ролі, яку відігравав Покійний, а заразом і жалю з причини його відходу. Поховано Покійного на Кальварійському цвинтарі 1 квітня 1961 р. Похорон перемінився в одну велику жалобну маніфестацію. Прощали Покійного в УНДомі в Ню Йорку в першу чергу його найближчі друзі по праці: союзовий ветеран-сеніор, довголітній головний касир Роман Слободян і гол редактор „Свободи" Антін Драґан, товариш по гімназії й побратим по зброї легіону УСС Йосип Гірняк, д-р Іван Козак від вояків і старшин Української Гал. Армії, Павло Марко від Управи й членства 204 Відділу УНС, що його членом був Покійний від 1925 р. аж до дня смерти. Зложили теж свою пошану о. монс. Балкунас від Конференції Амер. Східньої й Центральної Европи, президент Американського Комітету Визволення Сарджент, а на цвинтарі прощали його д-р Ярослав Падох від Екзекутиви, Головного Уряду й всього союзового членства, д-р Володимир Галан від Централі ОбВУА, а сурмач оркестри св. Юра відіграв на трубці останній вояцький салют. На тризні в Укр. Народному Домі промовляло 18 промовців з Америки й Канади. Всі вони підкреслювали ті небуденні, великі, шляхетні прикмети, що ними був обдарований Покійний, а які він проявляв у своїй жертвенній праці на протязі 30-річної діяльности.

Якщо ходить про ділянку на союзовім полі, — то велитенська праця Покійного для УНС залишила незатерту печать його організаційного хисту та була неначе тим ясним світлом, що освічувало й вказувало шлях, по якому повинен йти дальший розвій цієї найбільшої громадської організації та по якому повинні прямувати чергові наступники у проводі УНС.

З перспективи 10 років можна з певністю ствердити, що дух покійного Дмитра Галичина живе та кріпить нас живих, тих, що мали щастя з ним і під його проводом працювати і він кріпитиме тих, що вже після його відходу стоять у проводі та загріватиме всіх до дальшої жертвенної праці для кращого майбутнього української громади і народу.

Св. п. Михайло Прокопів

30-го березня 1971 р. відійшов від нас незабутньої пам'яті, Михайло Прокопів. Він походив з села Городиславичі бібрецького повіту — Західня Україна.

Приїхавши, молодим 19-літнім хлопцем до Америки, зразу включився в українське життя разом зі своїми односельчанами, що в той час організували Т-во Козаки міста Львова. По нашій програній в 1920-му році, молодий ще тоді Михайло Прокопів, захопився совєтською Україною та вповні попирав Совєтський Союз і був його великим прихильником.

Щойно по другій світовій війні, коли почали приїжджати з України до Америки українські переселенці — і переконали його, що на українських землях немає жадної України, а є російська окупація. Тоді саме йому відкрилися очі і він зачав доходити до цього, що все що писали „Українські Щоденні Вісті" в Ню Йорку — було неправдою та блахманом, що на Україні немає жадної України, а є російська займанщина. Це він вповні переконався, коли був на рідних землях у 1968 р., відвідуючи своє рідне село Городиславичі. Всю правду він побачив на власні очі. Це спонукало його написати книжку „Побут на Україні", що вийшла друком у 1969 р. В цій книжці, він описав тяжке життя і злидні в українських селах під Совєтами. Від того часу він став членом і платником Українського Конгресового Комітету Америки, членом Т-ва „Дністер" та інших українських організацій — попирав вповні українські самостійницькі ідеї. Він був основником та довголітнім головою комітету Бібрка, що допомагав залишенцям із цих земель.

В дні 3-го квітня 1971 р. на його похорон з'їхалося багато односельчан з Америки та Канади, щоб віддати Покійному останню прислугу. Тлінні його останки спочивали в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку. В п'ятницю 2-го квітня 1971 р. по панахиді, прощав його на вічний спочинок, його односельчанин Іван Пригода. 3 квітня з того ж похоронного заведення перевезено його до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар до Бавнд Бруку, де спочили його тлінні останки. Супроводив його до Бавнд Бруку парох церкви св. Юра, о. д-р В. Гавліч, та відправив панахиду над його гробом.

Після похоронів його родина та знайомі зійшлися в залі Т-ва „Дністер" для віддання йому останньої прислуги. На поминках І. Пригода проголосив збірку на радіо-програму св. Юра, на фонд „Свободи" та на „Лемківські Вісті". Зібрано 62.00 дол., з цього на радійову програму св. Юра — 16 дол. фонд „Свободи — 16 дол. та „Лемківські Вісті" — 30 дол.

Іван Пригода.

Пам'яті заслуженого громадянина

В четвер 13-го травня помер бл. п. д-р Танасій Фльора проживши 77 років.

Покійний народився 16-го січня 1894 року в селі Слободія-Банилів на Буковині. До Канади приїхав в 1908 р. (маючи 14 літ) зі старшим братом. Зараз пішов до різних тяжких робіт, а вечорами приучувався англійської мови і вже 1913 р. пішов до вищої школи в Вінніпеґу — Сентрал Коледж. По двох роках взяв у бизнес коледж курс книговодства в 1917 р. і отримав учительський диплом і учителював до 1923 р. В тім році приїхав до Чикаґо та дістав зайняття, як книговодець. За якийсь час пішов він до Колегії — Луїс Інституту звідки в 1929 р., отримавши науковий ступінь B. S. потім вертається до праці, а в 1931 р. записується на правничі студії, на Лойола Університет, а в 1935 р. отримує ступінь доктора прав. Він є тепер п'ятий з ряду український доктор прав. (Досі такі диплома одержали: Орловський, 1918 р., Шквір 1924 р., Шуль 1928 і Яців 1929 р. Доброю прикметою д-ра Т. Фльори було те, що він — свідомий українець. Покійний був секретарем Українського Павіліону Світової Виставки в 1933 р. в Чикаґо, рівнож довголітній секретар колишнього Т-ва „Тризуб" щадничої спілки на півдні Чикаґо. Довголітній член УРСоюзу і УНСоюзу та член Чикаґо Бар Ассосієйшен.

Дружина бл. п. Маріянна померла в 1966 р. Покійний залишив в смутку дочку Джудит та двох внуків Еву і Роберта, сестру Ілену Сокол з родиною в Віллингтон, Алберта.

Похорон відбувся 17 травня на цвинтар Евергрін Парк при участі родини, сусідів та приятелів.

К. Д. Б.

Організації УВФ в Аллентавн, Па. на ФКУ

Цього року, у передвеликодньому часі Об'єднання Жінок Організації Чотирох Свобід України влаштувало дві виставки українського народного мистецтва, В Аллентавні, одну за гарним вікном Першого Національного Банку, що находиться у сквері міста й другу в ближчому містечку-Нортгемптон за вітриною „Ситі драґ стор", на головній вулиці, кудою найбільше проходжується різних покупців і глядачів вистових вікон.

Обидві виставки блистіли красою зручно розставлених експонатів: кераміки, вишивки, дереворізу, а кольоритно розмальовані писанки були найцікавішим предметом, цого мініятурного мистецтва і найбільше звертали зацікавлення й захоплення прохожих глядачів. Про ту цікаву виставку, місцевий англомовний щоденник-„Івнінґ Колл-Кронікол" пригадував своїм читачам "... донт ферґет ту сі ди б'ютифул юкреіняи арт дисплей".

Але все те ще не задовільнило ініціяторів виставового українського народного мистецтва й серед активного членства Організації Українського Визвольного Фронту виринає нова ідея: влаштувати великодній базар, з доходом на Фонд Катедри Українознавства при Гарварді.

О. декан С. Тиханський з Нортгемптону відпустив безкоштовно простірну парафіяльну залю для відбуття цього базару з виставкою українського мистецтва. Запрошено Анну Присташ з Бетлегему, в якої велика колекція власноручно по-мистецьки виконаних писанок, щоб вона переказала кілька народних леґенд, пов'язаних із звичаєм писання писанок та провела показ їнього виконання. Запозичено нових експонантів з народного мистецтва та деякі закуплено до перепродажі. Зорганізовано до праці все свідоме й активне жіноцтво місцеве і довколичне, яке приготовляло: паски, печива, голубці і вареники та інші ласощі.

Прийшов день 4 квітня-квітна неділя, день базару. О год. 3-ій пополудні простора авдиторія св. І. Христителя, вже ледве вміщала прихід публіки. Понад дві тисячі осіб прийшло оглядати виставку та закупити дещо з базару. У вислідi-500 дол.

Це прикладне діло - є великою радістю тих, що чимнебудь причинились до успіху в побудові Фонду на Катедру Українознавства в Гарварді.

І. Стасів

Наради Головної Управи ОУА „Самопоміч"

Ню Йорк, Н. И.—В понеділок, 10-го травня ц. р., відбулися ділові наради Головної Управи ОУА Самопоміч у власному домі в Ню Йорку, на яких вислухано звіти з пророблекої праці, обговорено та винесено постанови у справах: Суспільної Опіки та збірки для потребуючих у різних країнах і на тому терені, яка, як показує ситуація, мусить бути не лише подвоєна, але значно побільшена, видавничі справи, культурно освітні, організаційні, та 25-ліття ОУА „Самопоміч", яке припадає в 1972 р.

Наради відкрив і ними проводив голова Степан Спринський, в год. 6-ій вечором, привітавши присутніх, подав порядок нарад, який прийнято без змін.

Протокол з попереднього засідання відчитав секретар, д-р В. Палідвор, який прийнято до відома.

Обширні звіти з пророблекої праці зложили: п. Степан Спринський-голова, мґр Євген Лозинський — заступник голови і голова Видавничої Комісії, мґр Богдан Ластовецький, заступник голови і культурно-освітній референт, проф. Богдан Стефанович, заступник голови і організаційний референт, д-р Василь Палідвор-секретар, п-ні Є. Козіцька — референт суспільної опіки, інж. Роман Раковський — господарський референт, касовий звіт за неприсутнього інж. Івана Турика відчитав секретар, д-р Василь Палідво.

Звіти виказали, що пороблено заходи зреорганізувати Відділи у Гартфорді і Ню Гейвен. Відбуто успішну нараду Відділів, видруковано на 7 сторін звіт збірки і розподіл її та розіслано Відділам і збірщикам, наладнано зв'язки з Суспільною Службою СКВУ, де голову ОУА Самопоміч вибрано до Екзекутиви, відбуто збори у Філядельфії, де інтенсивними заходами Централі взвиж двох років наладнано спір і вибрано спільну Управу. Взято участь у похоронах Блаженнішого Митрополита Івана Теодоровича, де репрезентував ОУА „Самопоміч" голова С. Спринський, і член Гол. Управи М. Ковальчин. Врано участь у різних суспільно - громадських імпрезах, та допомоги людям у різних потребах і в справі дому для старших віком.

Над звітами вив'язалася дискусія, в якій забирали слово, кромі звітодавців: Франк Колодій; Евстахій Манацький, Лев Пришляк і ін., в якій підкреслюванно вимоги часу й ситуації, ще більше посилити працю у всіх ділянках, а зокрема суспільної опіки.

Справи Видавничі „Нашого Світу" зреферував голова Видавничої Комісії, мґр Є. Лозинський і по обговоренні постановлено відбути спільну конференцію з ТУКОМ, щоб устійнити співдію у видаванні і поширенні „Нашого Світу", як одинокого суспільно - економічного органу. Для підготови конференції і устійнення умов співпраці вибрано Комісію в складі: мґр Є. Лозинський, д-р Палідвор, проф. Б. Стефанович і інж. Р. Раковський.

По зреферуванні пляну підготови 25-ліття ОУА Самопоміч головою, С. Спринським, яке припадає на другий рік, рішено, щоб піти назустріч поважній частині голосів спільноти, і відбути срібний Ювілей ОУА Самопоміч величаво, з участю всього зорганізованого українського громадянства на весні 1972, та щоб видати окреме Ювілейне Видання разом з ТУКОМ, де була б з'ясована праця Централі і Відділів ОУА Самопоміч та кредитівок.

Референт Суспільної Опіки, Є. Козіцька і секретар д-р В. Палідвор насвітлили в окремій точці, проблеми Суспільної Опіки, а зокрема збірки за минулий 1970 р. і розподіл її та різні письма - прохання з різних країн поселення, які в більшості розпачливі. Як виказує ситуація, то хоча ми майже подвоїли збіркові суми, то вони є малою краплиною відносно потреб наших потребуючих братів. Тому рішено цього року звернутися з болючим проханням до громадянства, жертвувати значно більші суми, а до збірщиків перевести її основніше, з більшим вислідом.

Рішено розділити, останньо вплинувші, збіркові суми: 270 дол. на машину до светерів для людини, якої здоров'я знищили у тюрмі, а має на утриманні велику родину в Польщі, 700 дол. для УМХС у Мюнхені, 500 дол. на потреби у Польщі, 200 дол. для оселі „Франкополе" у Бельгії, 200 дол. для дітей з Югославії у Римі. Так, що разом розділено з 1970 р. збірки з попереднім розподілом суму 6,605 дол. а то: УМХС в Мюнхені 3,885.00, Польща 1,570.00, Бельгія 400.00дол., діти з Югославії в Римі 200.00 дол., ЗСА 50.00 дол. Бразилія 500.00 дол.

Виказується велика конечність допомоги на Рідних Землях потерпілим від повені й бідним, і в цьому напрямі пороблено заходи, лише є проблема збірки грошей.

З черги розглянено письма і рішено взяти участь, чи вислати привіти у з'їздах: Інженерів, Т-ва УПА, Союз Українок Америки, і Лікарів.

В нарадах взяли участь Члени Головної Управи: п. С. Спринський, мґр Є. Лозинський, радн. Б. Ластовецький, проф. Б. Стефанович, д-р В. Палідвор, інж. Р. Раковський, п-ні Є. Козіцька, п. Ф. Колодій, п. Л. Пришляк, п. Є. Манацький.

Наради закрив голова в годині 9:30 вечора подякою присутнім за участь і за допомогу перевести ділово наради, та взиваючи до співдії і активности у Головній Управі і по Відділах, щоб належно підготовити 25-літній Ювілей в якому була б змога насвітлити велику й цінну працю, що її виконала наша установа ОУА Самопоміч для добра ближнього в потребі і для української спільноти.

І. П.

Можливість відкриття Українського Курсу у французькому університеті в Стратбурзі

Париж. — Група українських студентів в університеті у Страсбурзі, Франція, запросила на виклади, призначені в першу чергу для французьких студентів і професури того університету, ред. Володимира Косика, проф. Кирила Митровича та студента з Паризького Університету Петра Мецана, які прочитали наступні доповіді: „Історичний перегляд минулого України", „Історія освіти в Україні" та „Місце Українознавчих студій у французькому слов'янознавстві". Доповідачі мали з собою деякі українські видання французькою мовою, і їх майже всі розкупили присутні, разом понад 80 осіб. Під час короткої дискусії керівник Славістичного Відділу Страсбурзького Університету проф. П. Тріомф цікавився, чи український національний рух не є просто собі частиною найновішої тенденції у світі, щось на зразок відосередкових рухів басків у Еспанії, або й бретонців у Франції. Відповідь була вичерпною, з екскурсами в українську історію та історію Визвольної боротьби. Учасники вечора обговорили також можливості створення при Славістичному відділі Страсбурзького Університету окремого Українського Курсу, і місцеві студенти будуть у цьому напрямку робити заходи. Восени або взимку цього року в Страсбурзькому Університеті буде прочитана ще одна серія викладів, присвячена сучасній окупованій Україні.

1894 УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ 1970

З ВДОВОЛЕННЯМ І ГОРДІСТЮ ПРЕДСТАВЛЯЄ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ СВОЇХ НАЙКРАЩИХ ДІЯЧІВ-ОРГАНІЗАТОРІВ, ЯКІ В 1970-МУ, КОНВЕНЦІЙНОМУ РОЦІ ПРИДБАЛИ ПОНАД 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗОВІ, ДОПОМАГАЮЧИ НОВИМ ТИСЯЧАМ УКРАЇНСЬКИХ РОДИН ПРИДБАТИ НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ВСІХ ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ЩОБ ЗАХОРОНИТИСЯ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКАМИ НЕПЕВНОЇ ДОЛІ, ЗАПЕВНИТИ ОСВІТУ Й НАЛЕЖНЕ ВИХОВАННЯ СВОЇМ ДІТЯМ ТА ВНУКАМ, А — СОБІ НАДІЙНУ СТАРІСТЬ. СКЛАДАЮЧИ ЇМ ДОБРЕ ЗАСЛУЖЕНЕ ПРИЗНАННЯ Й ПОДЯКУ УНСОЮЗ СТАВИТЬ ЇХ ЯК ПРИКЛАД ІНШИМ ГРОМАДЯНАМ, ЗАКЛИКАЮЧИ ЇХ ДО ПРАЦІ НАД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ УСІХ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ НАЙМОДЕРНІШИМИ Й НАЙДЕШЕВШИМИ ГРАМОТАМИ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УНСОЮЗІ НЕ ТІЛЬКИ РОЗБУДОВУЄ Й СКРІПЛЮЄ ЦЮ НАЙСТАРШУ Й НАЙБІЛЬШУ УКРАЇНСЬКУ, ЗАМОРСЬКУ УСТАНОВУ, АЛЕ Й ЗМІЦНЮЄ СИЛУ, ПОВАГУ Й ЗНАЧЕННЯ ВСІЄЇ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛЬНОТИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ Й ДОПОМАГАЄ ЗДІЙСНИТИ НАШІ ЗАГАЛЬНІ, НАЦІОНАЛЬНІ СТРЕМЛІННЯ. ТІЛЬКИ У ВЕЛИКІЙ, ЗОРГАНІЗОВАНІЙ ГРОМАДІ НАША СИЛА Й МАЙБУТНІСТЬ!

407 В. Дідюк 225 · 292 Є. Репета 127 · 83 С. Гавриш 125 · 341 В. Гірняк 106 · 379 М. Семків 80 · 221 Т. Шпікула — 64 · 444 Л. Вовк 64 · 353 В. Оріховський — 61 · 346 Р. Чучкевич — 54 · 5 М. Хоманчук — 51 · 25 Квітка Стецюк — 50 · 240 М. Кігічак — 47 · 106 А. Іванюк 42 · 174 А. Слюсарчук — 42 · 82 В. Дідик 40 · 114 М. Ткачук — 40

432 Б. Зорич 39 · 63 М. Турко 37 · 94 Люба Басько — 37 · 217 Т. Кубарич — 37 · 277 Є. Гомотюк — 37 · 456 Б. Лавринів — 37 · 57 К. Сачко 35 · 361. В. Вишиваний — 31 · 14 М. Отрок 34 · 37 Анна Гнатюк — 34 · 430 І. Книгницький — 34 · 39 І. Пиндус 33 · 361 Р. Крупка 33 · 320 І. Малко 30 · 361 І. Пригода — 30 · 402 Я. Бурій 30

42 П. Головачук — 28 · 115 П. Бабич 28 · 153 І. Оденжинський, 28 · 155 М. Фединишин — 28 · 204 В. Палідвор — 28 · 440 Софія Куца — 28 · 55 А. Ціздин 27 · 131 Л. Боднар 27 · 184 Б. Ластовецький, 26 · 423 М. Ольшанський, 26 · 22 Олена Олек — 25 · 47 Анна Гарас — 25 · 78 І. Петрунцьо — 25 · 158 А. Саноцький — 25 · 407 В. Шаран 25 · 414 І. Телюк 414

484 В. Запаранюк — 25 · 336 Г. Кисіль 24 · 16 М. Москаль — 23 · 147 І. Заворський — 22 · 316 В. Гавриляк — 22 · 439 В. Зацерковний — 22 · 191 Р. Колодій — 21 · 292 П. Федик 21 · 340 Стефанія Букшована 21 · 385 Я. Карп'як — 21 · 220 І. Мелінишин — 20 · 266 В. Труфин — 20 · 387 В. Олійник — 20 · 422 Т. Тещук 20 · 451 Є. Омельченко — 20 · 481 М. Сивий 20

114 А. Дорошенко — 19 · 146 Г. Корб'як — 19 · 161 А. Джула 19 · 173 П. Щерба 18 · 254 В. Романишин — 17 · 305 М. Гентош — 17 · 437 М. Малинівський, 17 · 88 В. Квас 16 · 183 Д. Кошильовський, 16 · 230 П. Ліщак 16 · 295 С. Мотрович — 16 · 367 В. Попович — 16 · 432 В. Пінковський — 16 · 472 Стефанія Кочій — 16 · 32 М. Хомин 15 · 102 М. Бобечко — 15

327 А. Копистянський, 15 · 349 М. Захарко — 15 · 368 В. Подубинський, 15 · 375 І. Даньківський, 15 · 397 М. Нич 15 · 35 Б. Вовчик 14 · 163 С. Филик 14 · 226 М. Кальба — 14 · 316 А. Попа 14 · 337 Е. Притула — 14 · 344 Т. Бутрей 14 · 345 М. Дербуш — 14 · 427 П. Дяків 14 · 445 І. Геврик 14 · 469 К. Чорномаз — 14 · 38 С. Гонза 13

57 В. Жмудь 13 · 70 М. Жук 13 · 76 В. Салабун 13 · 171 Стела Расн — 13 · 194 Е. Манацький — 13 · 293 Марія Душник — 13 · 342 о. Петро Мелех — 13 · 411 В. Давидюк — 13 · 465 Текля Мороз — 13 · 489 М. Шпетко — 13 · 194 Я. Падох 12 · 261 П. Аркотин — 12 · 281 М. Волошин — 12 · 330 І. Мартинюк — 12 · 362 Ф. Петрик 12 · 372 О. Ярема 12

434 Д. Попадинець — 12 · 473 Віра Баніт — 12 · 10 К. Хільченковський, 11 · 13 П. Шевчук — 11 · 59 М. Галькевич — 11 · 157 В. Матичак — 11 · 175 М. Ярема 11 · 180 Геновефа Жеребняк, 11 · 182 І. Живіцький — 11 · 233 Богданна Сілецька, 11 · 235 М. Бобер 11 · 430 І. Скальчук — 11 · 462 Я. Фаренич — 11 · 34 Л. Блонарович — 10 · 52 Д. Хрупалик — 10 · 120 В. Рефт 10

128 І. Голик 10 · 167 І. Вельган — 10 · 182 А. Гнатюк — 10 · 221 С. Кочій 10 · 221 Марія Шпікула, 10 · 245 М. Мартиненко, 10 · 332 К. Мазепа — 10 · 341 І. Хрін 10 · 352 Я. Щербак — 10 · 375 П. Тарнавський, 10 · 383 О. Хома 10 · 497 М. Наконечний — 10 · 502 Д. Марціюк — 10

БУДІВНИЧІ УНС, ЯКІ НЕ ПРИСЛАЛИ СВОЇХ ЗНИМОК: (371) Ю. Баранюк, 25; (15) О. Зинюк, 17; (175) П. Залуга, 17; (343) Марія Сверида, 16; (96) Н. Драпала, 14; (130) О. Стешин, 14; (242) О. Чабан, 14; (33) Софія Оріх, 13; (441) Д. Заневич, 13; (490) Олена Чорномаз, 13; (356) О. Продивус, 12; (116) І. Цімбалкевич, 11; (157) Т. Чурма, 11; (204) Софія Карпюк, 11; (223) І. Гринчишин, 11; (464) М. Хомин, 11; (20) Р. Куропась, 10; (156) В. Новак, 10; (327) В. Шпаковський, 10, (340) Р. Яручик, 10; (371) Стефанія Стеців, 10; (374) В. Федорів, 10; (505) П. Волощук, 10.

В Україні продовжують переслідувати

(Закінчення зі стор. 1-ої)

буває присутній на цвинтарі, інколи навіть фотографують людей. Відомий випадок репресій за вшанування пам'яті загиблих. Так 1967 року внаслідок доносу був усунутий від відповідальної наукової роботи з політехнічного інституту здібний науковець Плетінко тільки за те, що кілька хвилин побув між стрілецькими могилами і поклав квіти. При обговоренні його вчинку науковець казав, що не бачить нічого злого у вшануванні пам'яті людей, які боролися проти польських окупантів.

„1 листопада 1970 року до хреста на центральній могилі стрілецького цвинтаря хтось приклеїв банкноту — 100 крб. грошей УНР з великим тризубом у центрі банкноти (виконання відомого художника Ю. Нарбута). Через якийсь час до хреста підскочив розлютований чоловік із „спостерігачів". Зірвавши банкноту, зіжмакавши і викинувши „„ він виліз ногами на могилу і закричав до присутніх: „Що, тризуба захотіли? Самостійної України захотіли? Не буде вам тризуба! Не буде вам вашої України! Ану розходьтеся, розходьтеся!" і т. п. Але ніхто не пішов. Навпаки, люди, які стояли далі, подумавши, що хтось виголошує промову на честь стрільців, наблизилися. „Промовець" змушений був піти ні з чим.

∵

„Незаконно викинутий із редакції газети „Вільна Україна", органу Львівського ОК КПУ та облвиконкому, журналіст Роман Янушевський. Він член КПРС, багато років працював у газеті. Причиною викинення була зарисовка про художника-реставратора Львівського музею українського мистецтва Петра Лінинського, який доклав дуже багато зусиль до реставрації унікальних українських ікон. Як виявляється, в молодості П. Лінинський брав участь в оунівському русі, за що відбував покарання. І хоч Лінинський вже багато років самовіданно працює для українського мистецтва (крім реставрації, відомі також його власні керамічні твори), Р. Янушевського звинуватили, що він написав кілька теплих слів про „ворога" і звільнили з роботи. Р. Янушевський, вважаючи своє звільнення незаконним, подав до суду. Тоді його викликав редактор „Вільної України" Ступницький і заявив: „Ти що смієш на мене скаржитися? Та ти знаєш, хто ти, а хто я? Ти – г . . . о, а я — член бюро обкому партії!".

„Відомо, що при розгляді в редакції персональної справи Р. Янущевського той же Ступницький і працівник ідеологічного відділу обкому партії примушували Р. Янушевського стати на коліна (у прямому розумінні!) і просити „пробачення у партії" за свій вчинок . . .

∵

„У грудні 1970 року за вказівкою партійних органів була закрита на другий день після відкриття виставка „Українське малярство XIV-XVII ст." На виставці було представлено українські ікони, значна частина яких відреставрована згаданим вище П. Лінинським. На відкриття цієї виставки зібралося як ніколи багато людей, які захоплювалися унікальними витворами народного генію.

„Несподівану заборону виставки пояснюють по-різному. Дехто, згадуючи посилену популяризацію останнім часом російського середньовічного іконопису, вважає, що виставку заборонили, аби українська ікона не затьмарила бідніших набутків „старшого брата". Інші гадають, що партійних керівників налякало піднесення глядачів, як лякає їх будь-яке піднесення з приводу українських мистецьких досягнень, яке неминуче набуває політичного забарвлення в зв'язку із становищем України. При нагоді згадують, що на виставці була експонована лише незначна частина іконописного багатства України, яке в іншій країні з гордістю показували б усьому світові. Тільки у Львові сотні прекрасних старовинних ікон знаходяться, нереставровані, під замком, у Вірменському соборі, у несприятливих температурних умовах, без нагляду і належної охорони. Останніми роками були вже спроби викрасти або підпалити ікони".

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Односельчанами і Знайомими, що по тяжкій недузі відійшов у Вічність

бл. п.
ФРАНКО ЛЬОРХ

нар. 29-го жовтня 1895 р. в Сеневідську Вижнім, повіт Стрий, Україна.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 12-го червня 1971 р. з похоронного заведення **Петра Яреми в Ню Йорку** о год. 9-ій ранку, до церкви св. **Юра** при 7-ій вул. в Ню Йорку, а звідтам на цвинтар Holy Cross, North Arlington, N. J.

В глибокому смутку залишились:

сини: **СТЕФАН, ДАНИЛО**
і синова **ХРИСТИНА**

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 8-го червня 1971 р. в Пітсбурґу, Па. по важкій недузі, відійшов у Вічність на 53-му році життя, мій Найдорожчий **ЧОЛОВІК**

сл. п. МИХАЙЛО ОСТАП МАЛЮК

поручник Карпатської Січі

ЗАУПОКІЙНІ ПАРАСТАСИ будуть відслужені в п'ятницю і суботу, 11 і 12-го червня 1971 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Чеслака, 2935 Brownsville Rd. Pittsburgh, Pa.

ПОХОРОН відбудеться в неділю, 13-го червня 1971 року о год. 1:30 по пол. з української православної церкви св. Володимира Великого при 18-ій вул. у Пітсбурґу.

Тлінні Останки будуть зложені на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. в понеділок, 14-го червня 1971 року.

Засмучені —
дружина АННА
і Родина в Карпатській Україні

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ЮРІЯ ЦІСИКА
складаю 25.00 долярів
на „Церкву в Потребі"
Ірина ГРУПКЕВИЧ з Родиною

НТШ в ЗСА відбуло чергове пленарне засідання Управи

Ню Йорк. — Секретаріят Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА повідомляє, що на пленарній сесії 23-го травня 1971 р. Управа НТШ в ЗСА розглянула ряд актуальних справ і прийняла відповідні постанови про їх полагодження. Між іншим обмірковано такі питання:

Постановлено виконати існуючу умову, заключену з ліценціованим геометром і переміряти та розмежувати земельну посілість НТШ в повіті Алстер і полагодити всі справи, зв'язані з забезпеченням цієї власности, даючи доручення Президії НТШ покрити кошти поміру.

Ствєрджено, що в архіві сл.п. президента НТШ проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького залишилися деякі важливі документи НТШ. Доручено Президії НТШ постаратися про повернення цих документів до архиву НТШ в Ню Йорку.

Ухвалено виплатити з каси НТШ повну суму 950 долярів на покриття коштів публікації праці проф. д-ра П. Ковалева п.н. „Вступ до історії східно - слов'янських мов".

Одобрено звіт першого заступника голови НТШ проф. О. Андрушкова, як голови Ювілейного Комітету для відзначення сторіччя НТШ, про дотеперішні заходи для підготови цих ювілейних святкувань в терені ЗСА. Доручено цьому Комітетові прискорити кампанію для збірки серед громадянства конечних фондів на покриття коштів ювілейних українознавчих і англомовних наукових видань, що мають появитися з нагоди цього ювілею.

Ширшу дискусію викликало питання співпраці НТШ в ЗСА з іншими українськими науково-академічними і науково-педагогічними установами університетського типу, що діють на терені ЗСА.

Сконстантовано, що співпраця з тут. УВАН є на щілярм полагоджена у зв'язку з заходами Президії СКВУ утворити в рямках СКВУ і на його статутово-програмовій базі Світову Раду Української Вільної Науки.

Прийнято до відома звіт про створення Ініціятивного Підготового Комітету для Світової Ради Української Вільної Науки. Цей Комітет очолює ректор УВУ проф. д-р В. Янів, а членами його є: президент проф. д-р Євген Вертиполох — від Головної Ради НТШ і проф. д-р Олександер Оглоблин — від УВАН.

З делегатурами УВУ, УТГІ і УКУ на терені ЗСА тут. НТШ має ввесь час їх діяльности найтіснішу співпрацю.

Питанню співпраці з Кафедрою Українознавства при Гарвардському університеті присвятили свою увагу всі члени пленарної сесії Управи НТШ у своїх спостереженнях і замітках. У всебічній дискусії підкреслено такі аспекти:

Належиться високе признання студентській молоді за організацію цієї української фундації і за посвяту та вміліcть збирати конечні фінансові засоби, а всій громаді — за велику жертвенність для утривалення цієї катедри, що у висліді дало вже майже мільйонову суму.

При тому висловлено на засіданні журбу щодо забезпечення цієї катедри для української вільної науки — педагогічної і студійної, з уваги на факт, що уповноважені представники цієї української фундації не постаралися до тепер про забезпечення її належним договором з управою Гарвардського університету. Тому висловлено на засіданні вимогу, щоб компетентні чинники приготовили такий договір у порозумінні з обидвома українськими науково-академічними установами, НТШ і УВАН та щоб постаралися про підписання цього договору управою Гарвардського університету і щоб в цей спосіб був гарантований вплив українських науково-академічних установ на визначення кваліфікованих кандидатів на професорів і їхніх асистентів при цій катедрі.

Висловлено в дискусії однозгідну думку, що обидві академічні наукові установи НТШ і УВАН мають рівноправне право ставити належні вимоги в цій справі, бо жвонн є відповідальні перед українською організованою громадськістю, яка своєю жертвенністю поставила фінансово цю фундацію.

Поза тим пленарна сесія Управи НТШ в Ню Йорку полагодила ще ряд біжучих ін. адміністраційних справ.

Філядельфійська Округа Відділів УНС посвятила прапор

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Відділові урядовці округи і запрошені гості з різних місцевостей, а саме головний касир УНС дир. Петро Пуцило, члени Контрольної Комісії д-р Богдан Гнатюк, і д-р Іван Скальчук. Окружний Комітет округи Ню Йорк репрезентували Микола Хоманчук - секретар округи і Іван Пригода - член управи, при чому Хоманчук зложив привіт і ґратуляції філядельфійській окрузі. Округу Аллентавн репрезентував заступник голови Микола Дубик і член Контр. Комісії Стефан Івасечко. Філядельфійський Відділ УККА заступав інж. Михайло Нич, а Пластова Станиця Філядельфії передала писемний привіт. На закінчення освячення прапору митрофорний протоієрей Омелян Мицик склав ґратуляції окрузі за здобуття такого цінного дарунку, при чому підкреслив, що УНС є гордістю всіх українців у вільному світі, тому всі повинні до того союзу належати. Акт освячення закінчено многоліттєвим окружзі і відспіванням національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Розвагову частину виповнили: виступ хору Пластової Станиці з Філядельфії „Незабудки" під мистецьким керівництвом панни Ярки Комаровської, які відспівали чотири пісні. Вильосовано 25 забезпеченевих грамот для дітей в віці 0-15 років уфундованих окружним комітетом. Рівнож відбулось льосування 5 цінних грошевих нагород в сумі 200.00 дол. Для охочих танцювати грала оркестра Павла Малиніввського з Честера. Комітет згаданого свята очолював член управи Окружного Комітету митрофорний протоієрей Омелян Мицик.

Баль ґрадуантів у Ню Йорку

Старанням Окружної Ради СУА та Української Студентської Громади в Ню Йорку відбудеться в суботу 12-го червня традиційний Баль ґрадуантів середніх шкіл, у залі Академії св. Юра.

Як і минулих років так і тепер українська громада щиро запрошує нашу студіюючу молодь взяти участь в цьому балю. Вагато з наших студентів, закінчивши середні школи та курси українознавства, підуть до американських університетів, і ввійдуть в нове оточення, перед ними стануть нові завдання, як представників поневоленої України, у них буде повинність інформувати своїх товаришів про український нарід, його велику культуру, дбати і стежити, щоб в університетських бібліотеках знаходились українські книжки. Наша молодь не є сама; з нею всюди є і буде українська свідома спільнота, яка вітатиме на Бенкеті і Балю ґрадуантів всіх студенток і студентів, радітиме їхніми досягненнями і успіхами й радо підтримуватиме їх в боротьбі за спільні ідеали.

Бенкет почнеться в суботу 12-го червня о 7 год., а забава о 9.30 при оркестрі Старосольського. Про деталі ґрадуаційного Балю треба інформуватись у п-і Михайлини Баран: 66 Pinehurst Avenue, New York, N.Y., тел. WA 7-8776.

С. С.

ЮГОСЛАВІЯ ПІСЛЯ ТІТА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Союзу з того часу, як ця „братня" комуністична держава збунтувалася проти Москви ще за часів всевишнього Сталіна та не хотіла йти по лінії кремлівської ортодоксії. Тож можна сподіватися, що Москва піде на всякі вчинки, щоб тільки знищити Югославію, непослух якої загрожує Кремлеві втратою дальшої контролі в її східньо - европейських сателітах.

Цевдача з наслідниками Тіта

Йосиф Броз - Тіто вже від довшого часу розглядається за своїм наслідником, який після його відходу перейняв би керму Югославії.

Були всі познаки, що першим обранцем на свого наслідника Тіто був вибрав Джіласа, який довший час був його першим помічником і дорадником. Одначе за його гостру критику кремлівських можновладців і домагання лібералізації в самій Югославії — він попав у неласку Тіта і опинився в тюрмі. І хоч в міжчасі багато його лібералізаційних пропозицій югославський уряд увів у життя, а його самого звільнено з тюрми — проте про Джіласа, як про наслідника Тіта, вже більше не говориться.

Другим наслідником Тіта довший час вважали Ранковича. Але й він при кінці минулого року також наглого попав у неласку Тіта, його звільнено з урядового посту та викинено з партії. Провина його: сербський шовінізм та вороже ставлення до інших національностей федерації, головним чином до хорватів.

Після невдачі з підшуканням одноособового наслідника, тепер Тіто намагається передати свою владу „колективному к е рівництву", щось на подобу існуючого прокду в СССР, з тією тільки різницею, що в югослав і в сьому „колективному керівництві" мали б бути заступлені представники всіх народів, які творять югославську федерацію.

Деякі знавці югославських відносин сумніваються в тому, чи Тітові вдасться підшукати пересмця його влади в одній особі, чи навіть у формі „колективного керівництва", який чи які, мали б такий об'єднуючий вплив, як його мав Тіто, щоб могти далі задержати цілість югославської федерації. Є навіть такі передбачування, що Югославія існує так довго, як довго ще керує Тіто, та що з його відходом — вона перестане існувати як одна держава, а розпадеться на кілька окремих держав.

Доля югославських українців

Нас, українців, справа Югославії цікавить настільки що там живе біля 50 тисяч українців, які переселилися туди, одні з Пряшівщини перед 225 роками, а інші з Галичини, в тому і з Лемківщини, перед 75 роками. Переселившись туди ще за часів Австро - Угорської монархії, наші переселенці живуть там головним чином у Бачці, Боснії та Герцеговині.

Хоч тамошні українці творять невеличку числом національну групу, проте вони мають там найкращі обставини до плекання своєї культурного та релігійного життя з усіх тих комуністичних держав в Европі, де проживають українці, з УССІ включно.

Українці в Югославії мають свою Греко - Католицьку Церкву, яку очолюють два владики-єпископи, сітку культурно - освітніх товариств та рідномовне шкільництво, яке в останніх роках сильно розбудовується. Югославські українці створили свою літературу в українському бачванському діялекті, яка далі живо розвивається і поширюється щораз новими талантами та публікаціями.

І саме з уваги на долю таких наших сестер і братів, всі українці, як ті, що проживають на рідних землях, так і ті, що перебувають у вільному світі, повинні уважно слідкувати за подіями в Югославії.

В ПОГАНИЄСБУРЗІ В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ звільнено з-під домашнього арешту письменницю Гелен Джозеф, відому противницю подилу в тій країні на білих і чорних. Під домашнім арештом вона перебувала від 1962 року. Їй і тепер заборонено друкуватись, або цитувати в пресі чи інших виданнях уривки з її творів.

ВИСТАВКА ІТАЛІЙСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Кияни мають рідкісну нагоду оглянути італійську виставку на тему „Фльоренція в живописі і графіці", що відбувається з нагоди „Тижня Фльоренції", з якою столиця України підтримує „братерські зв'язки". „Радянська Україна" з 2 червня подавала, що виставка відбувається в залі музею російського мистецтва в Києві і що на ній є понад 100 картин, багато виробів італійського прикладного мистецтва, графіка з 18 століття, що стосується міста Фльоренції. На виставці побував мер міста Фльоренції Л. Баузі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 12-го ЧЕРВНЯ 1971 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання чл. вкладок за місяць червень від Т-ва Дністер — 430 Відділ, як слідує: 12 черв. в год. 1-3 по пол. в УСТ Тризуб; 19 черв. в год. 7-9 веч. в Укр. Домі, 23 і Бравн вул. Проситься вирівняти вкладки. У відділових справах проситься звертатися до секретаря — І. Кнігніцький, 5821 N. Marshall St., Phila., Pa. 19120. Tel. WA 4-6088. — Д-р І. Скальчук, гол., І. Кнігніцький, секр.

„МІЙ ЖИТТЄПИС"...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

В. Стефаник був дуже вразливий. Ми вже бачили, як він реаґував на насміхи товаришів в школі. Про його вразливість говорить і Василь Равлюк (1872-1955), який мешкав із Стефаником в листоноші Луцького. Равлюк описує, як його ввів до тайного учнівського кружка В. Стефаник.

Одних вакацій Мартович, Стефаник і Равлюк „викупались у Пруті і приглядались, як місцеві хлопці „пускали паперового орла". Один хлопець впав був із триметрової скелі в Прут, і Стефаник думав, що він втонув, тож закрив очі й онімів. Його притримав Мартович. За хвилину цей хлопець прибіг до своїх товаришів і почав свариться, як сміють пускати орла без нього" (Костащук, 22).

Тайний учнівський кружок мав свою бібліотеку, що мала 400 томів. Стефаник признається, що до бібліотеки купили два томи Гліба Успенського в оригіналі. Він „два роки з ним не розлучався, і хоч дуже тяжко було зразу розуміти жаргон його „Растеряевой улеце", то він мав на мене в гімназії найбільший вплив" (Автобіографія з 1926 р., Твори, 272). В автобіографії з 1929 р. Стефаник ще сильніше написав про вплив на нього Г. Успенського. „Цілий рік я не читав нічого крім Успенського, і тоді українська література для мене зблідла, видавалася хирлява, не міцна і без відваги" (там таки, 277).

Ми навели вповні місця з автобіографії письменника, бо всі підсовєтські автори пишуть про вплив Успенського на Стефаника, хоч фактами цього не стараються довести. Забувають, що Стефаник писав про вплив Успенського тоді, коли був в гімназії. (Про це докладніше пишемо на іншому місці).

В кружковій бібліотеці було майже все те, що мала тодішня українська література. Стефаник пише про це: „Читали ми Франка, соціялістичну літературу, українську і польську з Женеви, Герцена, Чернишевського, загалом все те, що заказане".

Підсовєтські автори писань про Стефаника підкреслюють вплив російської літератури на автора „Снів" і „Марії", але майже мовчать про те, що В. Стефаник цікавився польською, німецькою, французькою та іншими літературами. Ось згаданий В. Равлюк пише про те, яке глибоке враження на Стефаника зробила драма Фр. Шіллера „Розбійники". „Остання дія, в якій автор відбирає собі життя, так вплинула на Стефаника, що він довший час не міг прийти до себе. Цілий тиждень ні до кого нічого не говорив, нервово ходив по хаті, а вночі не міг спати. Разом з одним товаришем ми намовили його піти до лікаря, але Стефаник від самих дверей лікаря втік" (Костащук, 22).

На цьому перериваємо друкування монографії д-ра Л. Луцева про В. Стефаника. Цілість праці буде надрукована окремим книжковим виданням.

ЧАРІВНА МУЗИКА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тема? А може винна вона, ця патріотична тема? Про це так багато написано віршів. Може вже нема чого й писати? Ні! Винна, звичайно, не тема. Винні ми, поети й поетки, у цьому випадкові — і Діма, що обмежуємося, сказати б так, газетчиною, банальністю, примітивізмом, а не шукаємо в муках свіжого образного слова, не вирішуємо ніжних почуттів та іскор, що запалювали б вогонь у дитячих серцях — вогонь любови до України!

Ще одна дружня заувага до „Кота - Музики". Є в збірці вірш „Осінь". Лепський вірш, повний ліризму, теплоти. Але вельми журливий:

Сонця проміння
Поблідло неначе.
Вітер осінній
Жалібно плаче.

Все завмирає, замовкає, гине... Так, мабуть, не треба писати для дітей. Дитині ще не властиві почуття журливости, а тим більше — думки про те, що колись вона помре. Подібні теми потрібно якось інакше, своєрідніше образно розкривати.

Не можна обійти мовчанкою і менших вад книги, але це вже скорше недогляд видавців і редакторів (власне, коректора!), ніж авторки. У заголовку одного вірша написано „Небелиції". Це — помилка. Треба: „Небиліці". Крім того, у збірці не позначено ні сторінок, ні змісту.

Однак — це дрібниці. Книжка Діми „Кіт - Музика", має позначку „Нашим дітям — ОПДЛ", отже доброї слави марку — великий набуток в українській дитячій літературі. Розкішні, цікаві та барвисті малюнки до кожного вірша і на кожній сторінці, скомпоновані неперевершеним мистцем Едвардом Козаком, роблять цей набуток ще ціннішим!

Видавцям книжки Діми „Кіт - Музика" — керівникам і членству 83-го Відділу Союзу Українок Америки в Ню Йорку — треба сердечно за це подякувати.

ТАРЗАН, Ч. 6572. Абуззі віз нас письмо дівчини Леолі

Абуззі, ця записка не могла бути написаною давніше, як кілька годин тому!

Дійсно, пане, це письмо Леолі. Її батько Матабузі, вождь племени тупів вислав її до англійських шкіл, саме так, як мій батько вислав мене. Але, після її повороту до дому, ми почули, що Леолю з'їли леви!

Ми чекали на дозвіл від наших батьків побрачатися! Те що бачили люди Леолі, були, мабуть, підступні варунги, зодягнені в шкури левів!